

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	38603 Право
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	081 Право

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	61
Повна назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Ідентифікаційний код ЗВО	02071240
ПІБ керівника ЗВО	Петришин Роман Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.chnu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/61>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	38603
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра людських прав. Кафедра публічного права. Кафедра приватного права. Кафедра кримінального права. Кафедра процесуального права. Кафедра Європейського права та порівняльного правознавства.
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра іноземних мов для гуманітарних факультетів. Кафедра педагогіки та методики початкової освіти. Кафедра філософії та культурології.
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	58002, Україна, м. Чернівці, вул. Університетська, 19
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	13045
ПІБ гаранта ОП	Гураленко Наталія Анатоліївна
Посада гаранта ОП	Доцент
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	n.huralenko@chnu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-944-67-80
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(037)-258-47-54

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.
очна вечірня	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України №707 від 23.06.2016 р. (протокол засідання Ліцензійної комісії МОН України №9/2 від 23.06.2016 р.) Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича (далі – Університет) надано право на підготовку аспірантів за кодом та найменуванням галузі знань 08 Право, шифром та найменуванням спеціальності 081 Право.

У розробці освітньо-наукової програми (далі – ОП) брали участь працівники кафедр юридичного факультету Університету, які мають досвід навчальної, методичної, наукової, дослідної роботи та практичної діяльності в сфері права, а також надавали пропозиції роботодавці.

ОП переглядалася у 2019 та 2020 роках. Зміни внесені у зв'язку з прийняттям наказу МОН України «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» №977 від 11.07.2019 р. та ухваленням Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти рішенням щодо самооцінювання освітньої програми (протокол засідання №9 від 29.08.2019 р.). Відповідні зміни погоджені Вченою радою юридичного факультету Університету, схвалені Науково-методичною радою Університету та обговорені й схвалені на засіданні Вченої ради Університету (протокол №1 від 27.08.2019 р., протокол №1 від 28.08.2020 р., протокол № 10 від 02.11.2020 р., протокол №12 від 23.12.2020 р.).

Аспіранти юридичного факультету Університету навчаються використовувати практичний досвід прийняття обґрунтованих з точки зору правових вимог рішень у стандартних і нестандартних умовах юридичної діяльності; оперувати концептуальними знаннями щодо проведення науково-дослідної роботи; продукувати оригінальні, придатні до публікування у фахових виданнях наукові розробки у галузі права; демонструвати ефективне освоєння відповідних методик, необхідних для досліджень у правовій сфері; правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у відповідній галузі юридичної науки і практики.

За результатами навчання аспіранти можуть застосовувати наукові розробки, прийоми педагогічного впливу, методичну практику викладання юридичних дисциплін, здійснювати керівництво правовою роботою в органах публічної влади, на підприємствах, в установах та організаціях, надавати правову допомогу їх структурним підрозділам і громадським формуванням; брати участь у роботі з розробки нормативних правових актів, підготовці експертних висновків про їх юридичну обґрунтованість, продукувати інноваційні ідеї та розширювати уже наявні знання в сфері права.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року			У тому числі іноземців		
			ОД	ОВ	З	ОД	ОВ	З
1 курс	2020 - 2021	2	1	0	1	0	0	0
2 курс	2019 - 2020	5	0	0	4	0	0	0
3 курс	2018 - 2019	3	0	0	3	0	0	0
4 курс	2017 - 2018	3	3	0	0	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	26899 Право
другий (магістерський) рівень	2808 Право 40223 Медіація
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	38603 Право

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	123317	35686
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	110867	32387
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	11186	3299
Приміщення, здані в оренду	1264	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП_2020.pdf</i>	sOWu6Sfu3AAOZseM3QCouZbtDwsnm3MxKUc/z/K/3CU=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план.pdf</i>	OuFeZPvUG3szla85sbB4No/NXQJnLwaAZv7vymJdYwE=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук ОНП Васильчук В.О..pdf</i>	4ZCm6RrTnPPo/h8PQrLrxvww5foj4hhpDdmEVA99Xoo=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук ОНП Омельчук О.М..pdf</i>	aRACa2F/UCPQFbxGwkM8XASqkUjRiXCD9hBFZ5DW+yU=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук ОНП Балинська О.М..pdf</i>	Kewo42u9LQgUWR2/6UpZW5XjEk+3mVU/YR/bednhoGY=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук ОНП Огородник А.П..pdf</i>	eu7LmbTHkQmz44FAdrvpGVb+clwao4/aKvnTbnrWMR4=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук ОНП Єзерська А.О..pdf</i>	lW/QvsbsGAMmeP4vKqVxaMY2oWQOmxbSq3bSyIUQoVo=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Надання здобувачам освітньо-наукового рівня вищої освіти теоретичних знань та набуття ними практичних умінь і навичок, а також інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та методикою педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.

Особливість ОП зумовлена тим, що її реалізація відбувається в межах продовження підвалин університетських та факультетських доктринальних досягнень і традицій, закладених в ньому ще під час австрійського періоду розвитку всесвітньо відомими правниками – основоположником світової школи соціології права Є. Ерліхом, засновником сучасної криміналістики Г. Гроссом, висококваліфікованим юристом-практиком та депутатом австрійського парламенту К. Тимощуком, фундатором банківського права й податкового права, автором відомої у світі наукової парадигми досліджень податкової держави Й. Шумпетером та ін.

ОП передбачає високий рівень відповідальності та автономії здобувача вищої освіти, що навчається за нею. Її особливість проявляється в напрямку сфери наукового дослідження в межах спеціальності «Право», які здобувач вищої освіти обирає самостійно. Своєрідний набір у їхніх межах обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін дає змогу сформувати відповідні компетентності визначені ОП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

У «Стратегічному плані розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки» https://drive.google.com/file/d/1kd_mZM_yNCAQQpQK1JxejkPsOEvagMdt/view вказано, що місією Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича є розвиток освіти та наукової діяльності шляхом

підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової. А також збільшення числа акредитованих програм підготовки докторів філософії та розширення мережі спеціалізованих вчених рад по захисту дисертацій.

Водночас на юридичному факультеті прийнята Стратегія розвитку юридичного факультету на 2020-2026 рр. <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/plan-rozvytku-2020-2026.pdf>, місія та стратегічні цілі якої також враховані в ОП. Зокрема, щодо інтегрованості в європейський та світовий освітній і науковий простір, запобігання академічній недоборочесності, утвердження на факультеті правничої освіти, що базуються на формуванні інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей, світоглядногуманітарних цінностей, обізнаності щодо питань етики та ін.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

ОП передбачає поглиблену фундаментальну, спеціалізовану та практичну підготовку фахівців з креативним і критичним мисленням, здатних самостійно навчатися впродовж всього життя. Це відповідає баченню всіх зацікавлених сторін.

Реалізація ОП пов'язана з необхідністю продовжувати та розвивати університетські та факультетські вищезгадані доктринальні досягнення і традиції закладені всесвітньо відомими правниками, забезпечувати підвищення рівня підготовки аспірантів і розширення спектру можливостей працевлаштування випускників університету. При цьому нами проводилося опитування здобувачів вищої освіти з метою ознайомлення з їх баченням, які знання, навички та уміння для них є найбільш потрібними. Пропозиції здобувачів програми щодо цілей та результатів навчання враховані передусім, щодо розширення переліку вибіркових дисциплін практичного спрямування; запрошення на базі юридичного факультету на публічні лекції визнаних професіоналів практики, експертів, потенційних роботодавців; залучення здобувачів вищої юридичної освіти до міжнародних наукових проєктів.

Наявність повного циклу підготовки від бакалавра до PhD зумовлює привабливість програми Право 081 серед здобувачів освіти різних рівнів.

- роботодавці

В засіданнях проєктної групи з розробки, перегляду та реалізації ОП брали участь роботодавці: директор Чернівецького регіонального відділення Національної школи суддів України А. П. Огородник, голова Ради адвокатів Чернівецької області А. О. Єзерська, начальник Південно-Західного міжрегіонального управління Міністерства юстиції України В.О. Васильчук, ректор Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова О.М. Омельчук, проректор Львівського державного університету внутрішніх справ О.М. Балінська, які рекомендували посилити прикладну складову ОП, аби кваліфікаційні роботи, підготовлені за результатами навчання, містили конкретні пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства та правозастосовної практики. Пропозиції цієї групи стейкхолдерів знайшли своє відображення у компонентах ОП та програмних результатах навчання. Зокрема, з навчального плану виключені дисципліни, що втратили свою актуальність й були суто теоретичними, наприклад, «Право як пізнання: вступ до гносеології права» та ін. Доданий оновлений перелік вибіркових дисциплін з парадигмальною моделлю підготовки правника, придатного до дослідження проблемних питань застосування права на практиці – «Аргументація судового рішення», «Доказування в конституційному судочинстві», «Права людини та біомедицина» тощо.

- академічна спільнота

Академічна спільнота (викладачі) також брала участь у підготовці і вдосконаленні ОП, зокрема в частині оновлення асортименту вибіркових дисциплін, змістовного наповнення їх робочих програм. Зауваження та пропозиції учасників освітнього процесу Університету щодо змісту ОП враховані під час її переглядів, 27.08.2019 р., 28.08.2020 р., 02.11.2020 р. Зокрема, виключити з переліку дисциплін вільного вибору здобувачів вищої юридичної освіти ті, в яких відсутня практична фахова складова – «Український соціум», «Філософія злочину», «Право як пізнання: вступ до гносеології права» та ін.

- інші стейкхолдери

На формулювання цілей і програмних результатів навчання ОП впливають:

Співпраця юридичного факультету з іншими провідними європейськими правничими освітніми установами, зокрема факультетом права та адміністрування Сучавського університету імені Штефана Великого (Румунія), факультетом права університету м. Вісмар (Німеччина);

Проведення міжнародного аудиту якості правничої освіти на факультеті експертами Проєкту USAID «Справедливе правосуддя» Томасом Г. Спіді Райс (США), Фінлей Янга (Великобританія), Мирославою Антонович (Національний університет «Києво-Могилянська академія»), Оленою Овчаренко (Національний університет «Юридична академія імені Ярослава Мудрого»). Результатом роботи групи вищезазначених експертів став документ «Оцінка якості правничої освіти на юридичному факультеті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», який було покладено в основу освітньої діяльності факультету у 2015-2020 рр.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Все частіше юристи з науковими ступенями знаходять роботу у провідних правових інституціях. Сучасні тенденції розвитку спеціальності та ринку праці вказують на необхідність підготовки висококваліфікованого правника, який має необхідний багаж знань з національного та європейського права, здатний розв'язувати задачі у галузі професійної правничої діяльності, вільно володіє мовами ЄС, має комунікативні характеристики, вміє застосовувати правові доктрини, прецедентну практику ЄСПЛ та вітчизняну судову практику, може публікувати свої дослідження в фахових наукових виданнях. Цілі та програмні результати навчання ОП у значній та достатній мірі відображають ці тенденції, зокрема програмні результати навчання, що забезпечуються у межах навчальних дисциплін циклу професійної підготовки ОП.

Відповідно, ОП містить у собі компоненти, розраховані на формування вмінь і навичок опрацювання матеріалів правозастосовної діяльності (забезпечені дисциплінами «Провадження у спорах про компетенцію», «Конституційне правосуддя та конституційний порядок в Україні» та ін.), використання інформаційно-комунікаційних технологій (забезпечені дисциплінами «Аргументація судового рішення», «Доказування в конституційному судочинстві» та ін.), здійснення в умовах академічної свободи дослідницьких пошуків (забезпечені дисциплінами «Конституційне тлумачення», «Онтологічний та епістемологічний підходи до тлумачення конституції» та ін.). Фахівці з відповідною підготовкою завжди будуть затребувані на ринку праці.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

При формулюванні цілей ОП врахований як галузевий, так і регіональний контексти. Зокрема, враховано, що за даними Держслужби зайнятості в Чернівецькій області сформовано диверсифікований місцевий ринок праці, згідно якого пропонуються вакансії у сфері державного управління 8,1%, освіти 8,8%, професійної наукової діяльності 1,1% <https://chn.dcz.gov.ua/analytics/65>. Також він врахований при формулюванні запитів на наукові дослідження. Так, аспіранти кафедри людських прав досліджують фундаментальні питання застосування «норм визнання» Є. Ерліха – основоположника не лише регіональної, а й світової соціологічної доктрини права, який за часів австрійського періоду розвитку юридичного факультету заклав підвалини його наукових традицій. Аспіранти кафедри публічного права у дослідженнях актуалізують питання адміністративних процедур, що при врахуванні особливостей регіональної політики, дозволяє виявити специфіку правового регулювання відносин між органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, фізичними та юридичними особами, а також сприяти вдосконаленню діяльності центрів, які надають адміністративні послуги в об'єднаних територіальних громадах Чернівецької області. Врахований регіональний контекст й при визначенні тем дисертацій кримінально-правового спрямування, які порушують питання кримінально-правової охорони інформаційної безпеки, що актуальні на теренах прикордонних областей України, зокрема Чернівецької області.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Проаналізовані аналогічні ОП, які забезпечуються в Національному університеті «Києво-Могилянська академія», Львівському національному університеті ім. І. Франка, Київському національному університеті ім. Т. Шевченка, Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна та інших вітчизняних школах права. Також опрацьовано відповідні програми, за якими проводиться викладання у Сучавському університеті ім. Штефана Ве-ликого (Румунія), університеті м. Вісмар (Німеччина) та ін. Використання досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм, а також безпосереднє та конструктивне спілкування із представниками знаних шкіл права надало можливості сформулювати власне бачення змісту навчання й визначити відповідні цілі та програмні результати ОП. Аналізуючи аналогічні вітчизняні ОП, зверталась увага на набір обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки, обсяг та послідовність освітніх компонентів, основні напрями та тематику наукових досліджень. Аналізуючи аналогічні іноземні ОП, зверталась увага на традиційність напряму залучення аспірантів до участі в конкурсах грантових проєктів.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання ОП формувались у 2016 році, – відповідно до чинних на той час вимог восьмого рівня Національної рамки кваліфікацій, затвердженої Постановою КМУ від 23.11.2011 р. №1341. В 2019 р. та 2020 р. в ОП вносились зміни і доповнення у зв'язку зі зміною Національної рамки кваліфікації на підставі Постанови КМУ №509 від 12.06.2019 р., Постанови КМУ № 519 від 25.06.2020 р. Зокрема, вимогам Національної рамки кваліфікацій щодо таких компетентностей, як оволодіння концептуальними та методологічними знаннями в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності відповідають програмні результати навчальних дисциплін «Методологічна традиція доктрини природного права», «Методологічна традиція доктрини публічного права», «Методологія дослідження конституційного судочинства».

Вимозі використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях відповідають програмні результати навчальних дисциплін «Академічне письмо», «Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування».

Вимозі оволодіння спеціалізованими вміннями/навичками і методами, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і

професійної практики відповідають програмні результати навчальних дисциплін «Конституційна аргументація», «Процесуальна компетенція Конституційного Суду України» та ін.

Вимозі започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності відповідають програмні результати навчальних дисциплін «Методологія роботи над дисертацією доктора філософії», «Морально-етичні імперативи податкового права та ін.

Вимозі критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей відповідають програмні результати навчальних дисциплін «Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система», «Онтологічний та епістемологічний підходи до тлумачення конституції».

Вимозі вільного спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому відповідають програмні результати навчальних дисциплін «Права людини та біомедицина», «Система прав людини в сфері охорони здоров'я», «Інтуїція: природа та евристичний потенціал».

Вимозі демонстрації значної авторитетності, інноваційності, високому ступеню самостійності, постійній відданості розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності відповідають програмні результати навчальних дисциплін «Філософія фінансового права», «Філософія та методологія науки».

Вимозі здатності до безперервного саморозвитку та самовдосконалення відповідають програмні результати більшості навчальних дисциплін.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

35

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

26

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

9

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Всі освітні компоненти ОП, як обов'язкові, так і вибіркові, повністю відповідають або враховують особливості предметної області спеціальності 081 Право.

Освітня складова навчання спрямована на надання аспірантам теоретичних знань та набуття ними практичних умінь і навичок, а також інших компетентностей, необхідних для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової і методикою педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.

Обов'язкові дисципліни («Методологія роботи над дисертацією доктора філософії», «Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система», «Філософія та методологія науки», «Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування») спрямовані на формування навичок проведення наукового дослідження, вироблення здатності до науково-організаційної діяльності й співпраці в межах фахової спільноти, комунікації наукових результатів для подальшого практичного використання, й уміння популяризувати наукове знання. Вибіркові дисципліни («Методологічна традиція доктрини публічного права», «Методологічна традиція доктрини природного права», «Онтологічний та епістемологічний підходи до тлумачення конституції», «Судовий конституціоналізм», «Антропосоціокультурний код податкового права» та ін.) зорієнтовані на поглиблення знань про основні правові доктрини і концепції в сфері права загалом, сприяють вільному володінню усім арсеналом наукових напрацювань із проблем власного кваліфікаційного дослідження, дають можливість переосмислити наявне і створити нове цілісне знання з позиції професійної юридичної практики, й запропонувати розв'язок значущих проблем у відповідних сферах юридичної науки та галузях національної системи права. Практична складова ОП спрямована на отримання аспірантами досвіду викладання у ЗВО, вміння доносити інформацію до реципієнтів, організовувати навчальний процес, залучати аспірантів до наукової роботи, пояснювати на належному для аспірантів рівні наукові методи і результати.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти регламентується п. 26 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>, п. 2.3., 3.6. «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному

університеті імені Юрія Федьковича» <https://drive.google.com/file/d/1IHwxITij1gQsPD8bptUTPkqSAAtMrmJ4/view>. ОП є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із науковим керівником у порядку, який затверджується Вченою радою Університету. Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі Університету, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів вищої освіти. Аспірантам запропоновано вибіркові дисципліни, які стосуються основних напрямків досліджень, вони можуть повністю сформувавши їх пакет відповідно до потреб свого дисертаційного дослідження.

Більшість аспірантів факультету вважають, що їм забезпечена можливість проходити наукове стажування за кордоном та долучатись до міжнародного досвіду (80 %), а також забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії (70 %) <https://law.chnu.edu.ua/phd/>

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Вибір навчальних дисциплін здійснюється із набору вибіркових навчальних дисциплін впродовж перших двох місяців з дня зарахування до аспірантури Університету. За результатами вибору навчальних дисциплін формується індивідуальний навчальний план. На вибір пропонуються навчальні дисципліни, що відповідають напрямку дослідження. Аспіранти формують пакет вибіркових навчальних дисциплін у межах потреб свого дисертаційного дослідження. Наприклад, задля теми дослідження «Механізм захисту прав людини як суб'єкта медичних правовідносин» на вибір були запропоновані такі дисципліни, як: «Права людини та біомедицина», «Система прав людини в сфері охорони здоров'я», «Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин».

Здобувачі вищої юридичної освіти, ознайомившись з переліком навчальних дисциплін за вільним вибором вносять обрані дисципліни до вибіркової частини навчального плану. Відділ докторантури, аспірантури, наукової роботи молоді узагальнює інформацію про вибір здобувачами навчальних дисциплін. Ця інформація є підставою для включення обраних дисциплін до навчального навантаження кафедри факультету.

За результатами проведеного опитування рівень задоволеності аспірантів щодо наявного переліку вибіркових дисциплін є високим. Зокрема, 70 % серед опитаних у повній мірі задоволені запропонованими вибірковими дисциплінами, які стосуються основних напрямків їх дослідження <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/phd/rezultaty-opytuvannia.pdf>

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка реалізується безпосередньо через виконання досліджень за тематикою дисертації, аналіз статистичної інформації та наукової літератури, написання статей і звітів про виконану НДР, участь у підготовці грантових заявок, написання рукопису дисертаційної роботи та педагогічну (асистентську) практику. Цикл практичної підготовки навчального плану передбачає педагогічну (асистентську) практику (4,0 кредити). Регламентується практика «Положенням про педагогічну (асистентську) практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1DVG2EPvYmPS9ZaDQZtbm8wrAXBHlok9v/view>). Крім того, робочі програми дисциплін передбачають семінарські, практичні заняття та виконання індивідуальних завдань, в процесі яких відбувається формування компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності аспірантів.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

За період навчання здобувачі вищої освіти, серед інших компетентностей, набувають низку соціальних навичок. Йдеться про вміння працювати в групі, гнучкість та адаптивність, критичне мислення, вміння формувати власну думку і публічно її висловлювати, вирішувати конфлікти, здібності комплексного вирішення проблем тощо. Для випускників ОП соціальні навички є особливо важливими, адже кваліфікацією передбачено, що юрист повинен розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Зазначені soft skills забезпечуються загальними компетентностями (ЗК 1, 2, 4, 9-10, 12) і фаховими компетентностями спеціальності (ФК 1, 5, 9, 17), що визначені в ОП. Ще більше ці навички вдосконалюються через роботу над спільними проектами кафедри та науковими дослідженнями, зокрема, під час міжнародного стажування, участі в грантових проектах, а також при проведенні наукового семінару, в межах якого відбувається обговорення проміжних результатів дослідження аспіранта (проекти тез доповідей та наукових статей) <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/phd/Hrafik-ns.pdf>

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОП із фактичним навантаженням аспіранта здійснюється за

оптимальним підходом, який спрямований на ефективне досягнення аспірантом програмних результатів навчання, як в освітній, так і в науковій складових.

Цикл загальної підготовки – передбачено 10 кредитів (в цілому 300 годин, з них 140 аудиторних годин та 160 годин самостійної роботи, тим самим співвідношення між аудиторними заняттями та самостійною роботою складає 0,47:0,53).

Цикл професійно-наукової підготовки – передбачено 12 кредитів (в цілому 360 годин, з них 80 аудиторних годин та 280 годин самостійної роботи, тим самим співвідношення між аудиторними заняттями та самостійною роботою складає 0,22:0,78).

Цикл практичної підготовки – передбачено 4 кредити (в цілому 120 годин, з них 0 аудиторних годин та 120 годин самостійної роботи, тим самим співвідношення між аудиторними заняттями та самостійною роботою складає 0,0:1,0).

Цикл дисциплін вільного вибору аспірантів – передбачено 9 кредитів (в цілому 270 годин, з них 60 аудиторних годин та 210 годин самостійної роботи, тим самим співвідношення між аудиторними заняттями та самостійною роботою складає 0,22:0,78).

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка за дуальною формою не передбачена ОП.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=1104

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

У «Правилах прийому до аспірантури та докторантури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича у 2021 році» http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=1104, в пункті 2.1., зазначено, що до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. Прийом в аспірантуру на основі ступеня магістра/спеціаліста для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробовувань.

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників враховують особливості ОП таким чином, що вступники повинні володіти поглибленими теоретичними та/або практичними знаннями, уміннями, навичками за спеціальністю 081 «Право», загальними засадами методології наукової та/або професійної діяльності, іншими компетентностями, достатніми для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Програма вступних випробовувань оприлюднена на сайті університету <http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04%20aspirant/06progystup/02>

Вступний іспит в аспірантуру за Програмою вступних випробовувань підготовки є комплексним і складається з шести модулів. Особа, яка складає вступний іспит для навчання в аспірантурі за Програмою вступних випробовувань, методом випадкового вибору одержує питання. Фаховий іспит та іспит з іноземної мови проводяться у формі письмово-усної перевірки.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://drive.google.com/file/d/1qldRrM9nI2Hs23dnCYhN2vtYw3h0beRe/view> п. 3 «Визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЗВО-партнерах». Зокрема, в п.3.1. Положення зазначено, що Університет визнає еквівалентними і перезараховує результати навчання здобувача вищої освіти у ЗВО-партнері.

Відповідно до п. 3.10 «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (Додаток до Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича) - <https://drive.google.com/file/d/1HWxITij1gQsPD8bptUTPkqSAAtMrmJ4/view>», аспірант має право на визнання раніше набутих компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахування кредитів ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено Освітньо-науковою програмою аспірантури.

Слід відзначити високий рівень в Університеті академічної мобільності аспірантів.

Університет увійшов у ТОП5 ЗВО України, які отримали найбільшу кількість проєктів з академічної мобільності в рамках Програми ЄС Еразмус+.

Доступність вищезазначених документів забезпечується шляхом їх розміщення на сайті Університету

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо

такі були)?

Прикладів практики застосування вказаних правил на відповідній ОП не було

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в Університеті регулюється «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/o2%20osvitniad/o2> Зокрема, у п. 1.1.-1.3 Положення зазначено, що право на визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти, дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру, розповсюджується лише на обов'язкові дисципліни ОП, а Університет може визнати результати навчання, як додаткові, в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній ОП.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, передбачена у Правилах прийому до аспірантури та докторантури Університету, відповідно до яких вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом.

Доступність вищезазначених документів забезпечується шляхом їх розміщення на сайті Університету

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Прикладів практики застосування вказаних правил на відповідній ОП не було

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Основними організаційними формами навчання під час реалізації ОП, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXbI5-Gg/view, «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o4%20aspirant/o5normdoc> є очна (денна, вечірня), заочна форми навчання. Освітній процес підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється за такими формами: навчальні заняття (лекції, семінарські, практичні заняття); самостійна робота; педагогічна (асистентська) практика; контрольні заходи.

Для досягнення програмних результатів використовуються такі освітні технології: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комунікативні, контекстного навчання, технологія співпраці) тощо. Основними методами навчання є проблемно-пошуковий, дослідницький, пояснювально-ілюстративний, інтерактивні методи навчання. Щодо кожного конкретного компоненту ОП, то вони наводяться в ОП, робочих програмах навчальних дисциплін та/або силабусах. Якість підготовки аспірантів забезпечується кваліфікацією вчених, які спільно працюють в одному руслі наукового пошуку.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXbI5-Gg/view п. 1.5 організація освітнього процесу в Університеті ґрунтується на засадах студентоцентризму.

Студентоцентроване навчання передбачає: прийняття аспіранта як суб'єкта впливу на організацію і зміст освіти у вищій школі; визнання ролі та участі аспірантів у забезпеченні якості освіти; розкриття потенціалу аспіранта для його використання та реалізації у відповідності до результатів опитувань у навчально-професійній сфері.

Форми та методи навчання та викладання за ОП відповідають студентоцентрованому підходу, оскільки інтереси аспірантів брались до уваги під час формування та удосконалення ОП. Ще на етапі вступу до аспірантури Університету здобувачі вищої освіти мають можливість вибору очної (денної, вечірньої), заочної форми навчання. При цьому інтереси аспірантів враховуються шляхом можливості вибору ними тематики досліджень відповідно до їх наукових інтересів. Під час навчання в аспірантурі здобувачі мають можливість зміни форми навчання та формування індивідуального графіку навчання. Активні та інтерактивні методи навчання і викладання зумовлюються також інтересами аспірантів.

За результатами проведеного опитування більшість аспірантів повною мірою задоволені методами навчання і викладання навчальних дисциплін (70 %) <https://law.chnu.edu.ua/phd/>

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

У Статуті Університету зазначено, що одним з основоположних принципів його діяльності є гарантування академічних свобод учасників навчально-освітнього та науково-інноваційного процесів <https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWs1X3BVdTRSMWoxUjlNb1dRYzFr/view>. Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXb15-Gg/view) науково-педагогічні працівники мають право обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчання. Науково-педагогічні працівники, як зміст навчального матеріалу у межах відповідних навчальних дисциплін, так і вибір педагогічних прийомів та засобів під час проведення лекційних, практичних занять, реалізують автономно та самостійно.

Аспіранти мають можливість засвоювати програмні результати навчання у формі самостійної роботи, що передбачає можливість самостійного вибору методів навчання. Аспіранти та наукові керівники вибір тем дисертаційних досліджень здійснюють автономно та самостійно шляхом їхнього обговорення на засіданнях кафедри, Вченої ради факультету та Вченої ради Університету. Процес вибору теми досліджень для підготовки дисертаційної роботи починається з підготовки керівником орієнтовної тематики робіт та її обговорення із здобувачами вищої освіти. Перелік тем, здебільшого, визначається тематикою НДР кафедр. Після вибору теми аспірант узгоджує з керівником структуру роботи, вибір об'єкту, предмету і методів досліджень.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформацію учасникам освітнього процесу щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів ОП надається при виборі дисциплін. Цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання містяться у робочих програмах та силабусах відповідних обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін, які розміщені на сайті юридичного факультету <https://law.chnu.edu.ua/news/#>

Інформація включає: короткий опис дисципліни – мету, завдання, перелік компетентностей яких він набуває в результаті вивчення дисципліни, перелік мінімуму знань, умінь і навичок, необхідних для подальшої практичної діяльності, що повинні отримати аспіранти в результаті вивчення дисципліни, структуру навчальної дисципліни (теми лекційних, практичних занять), навчальну базу, рекомендовану літературу, форми контролю та оцінювання результатів навчання. Усі учасники освітнього процесу в Університеті мають вільний доступ до інформаційних ресурсів, які стосуються усіх форм освітньої діяльності. В університеті активно функціонує Moodle – навчальна платформа, призначена для об'єднання педагогів, адміністраторів і здобувачів вищої освіти в одну надійну, безпечну та інтегровану систему з метою створення персоналізованого навчального середовища. На сайтах Університету та факультету висвітлено інформацію про організацію освітнього процесу, розклад сесій, контроль оцінювання результатів навчання аспірантів.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

У навчальному плані ОП передбачено наскрізне виконання науково-дослідної роботи за тематикою дисертаційного дослідження. З метою всебічного сприяння науково-дослідній роботі, творчій діяльності аспірантів, забезпечення системного підходу до підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в Університеті функціонує Рада молодих учених <http://cys.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>. Рада організовує проведення конференцій, конкурсів, олімпіад тощо; узагальнює досвід організації науково-дослідної роботи аспірантів та рекомендує шляхи вдосконалення її форм і методів; сприяє залученню молоді до науково-дослідної роботи та забезпеченню участі аспірантів у наукових заходах інших ЗВО та наукових установ Національної та галузевих академій наук. На факультеті функціонує Рада молодих вчених юридичного факультету.

Формою реалізації наукової складової ОП є залучення аспірантів до підготовки та опублікування наукових праць (статей, тез конференцій). Зокрема, на факультеті періодично випускається наукове видання «Ерліхівський журнал», видалися збірки матеріалів виступів учасників конференцій «Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні» тощо. Проводяться круглі столи («Профілактика та подолання синдрому професійної деформації правника», 2017 р.; «Торгівля людьми: сучасне обличчя, 2017 р.; «Права людини та публічне врядування», 2017 р.; «Новели процесуального законодавства: очікування та реальність», 2018; «Місцеві податки і збори: питання теорії і практики», 2018; «Академічна доброчесність для початківців», 2018; «Актуальні проблеми вирішення спорів у судах (процесуальні аспекти)», 2019 та ін.), конференції («Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні», 2017/2018/2019/2020; «Етичні та соціальні виміри в державному управлінні та праві», 2018/2019/2020; «Новітні ціннісні виклики юридичній освіті та науці: історія та сучасність», 2019; «Проблеми малого та середнього бізнесу Чернівецького регіону», 2020), форуми («Права людини та публічне врядування», 2017/2018; «Діалоги про правову реформу», 2019), школи права (Осіння дебатна школа, 2017; Всеукраїнська школа фінансового права 2017/2018/2019) в яких беруть участь аспіранти <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/phd/Naukovi-zakhody-aspirantiv.pdf>

Також для аспірантів організовувались і проводились заходи за участі провідних та відомих як в Україні, так і за кордоном вчених і юристів-практиків, на яких вони ділились результатами власних досліджень та цінним професійним досвідом. Лекції читали Рой Гонас (США), Райнер ВеДде (Німеччина), Андерс Леопольд (Німеччина), Корнелія Вьольк (Німеччина), Еміль В. Пливачевський (Польща), Мавгожата Фушара (Польща) та ін. <https://law.chnu.edu.ua/phd/>.

Аспіранти стажуються в ЗВО країн ЄС: Люблінському Католицькому університеті ім. Яна Павла II (Польща), Католицькому університеті Сан Антоніо (Іспанія), Університеті TURIBA (Латвія).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Система перегляду та оцінки змісту освітніх компонентів ОП передбачена «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsyrrp/view>. У Положенні зазначено, що моніторинг і самооцінка результатів навчання в Університеті проводиться з метою отримання об'єктивної інформації результатів навчання відповідно до освітніх програм; виявлення динаміки якості результатів навчання; аналізу якості організації, управління і контролю підготовки фахівців на факультеті/в інституті та кафедрі; вироблення і впровадження заходів корегування якості навчання на рівні факультетів/інститутів, кафедр, викладача, здобувача вищої освіти.

Перегляди освітніх програм спрямовані на їх безперервне вдосконалення. Дії, заплановані в результаті перегляду, та результати їх виконання доводяться до відома зацікавлених сторін. Періодичний перегляд на відповідність ліцензійним умовам та акредитації спеціальностей проводиться навчальним відділом та, відповідно, сектором аспірантури. Складовими процесу оновлення є задоволеність здобувачів вищої освіти, що визначається, зокрема, за результатами анкетування, врахування пропозицій і зауважень роботодавців, відповідність сучасним вимогам і тенденціям розвитку освітнього процесу в країні та світі. Зокрема, за рекомендацією роботодавців в контексті посилення прикладної складової ОП, аби кваліфікаційні роботи, підготовлені за результатами навчання, містили конкретні пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства та правозастосовної практики, було оновлено перелік навчальних дисциплін вибору аспірантів такими дисциплінами: «Аргументація судового рішення», «Доказування в конституційному судочинстві», «Система прав людини в сфері охорони здоров'я» та ін. Здебільшого вдосконалення змісту освітніх компонентів відбувається після проходження стажувань. Наприклад, після стажування викладачів, залучених до реалізації ОП, в Університеті прикладних наук, технологій, бізнесу та дизайну м. Вісмар, Німеччина (проф. Меленко С. Г., доц. Жаровської Г. П., проф. Пацурківського П. С., доц. Гаврилюк Р. О. та ін.), у Вільнюському університеті м. Вільнюс, Литва (доц. Щербанюк О. В., доц. Гаврилюк Р. О., проф. Меленко С. Г.), Білостоцькому університеті м. Білосток, Польща (доц. Щербанюк О. В.), Університеті Валенсії, м. Валенсія, Іспанія (доц. Кирилюк Н. В.) відбулося вдосконалено методики викладання дисциплін в частині використання кейс-методів.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Стратегія інтернаціоналізації Університету <http://interof.chnu.edu.ua/res//interof/Strategy.pdf>, серед іншого, передбачає ефективну інтеграцію науковців Університету у міжнародне дослідницьке співтовариство.

Навчання та викладання у межах ОП передбачає значну частину програмних результатів, які спрямовані на вивчення зарубіжного правового досвіду.

З цією метою викладачі факультету брали участь в міжнародних грантових проєктах: «Проєкт зі зміцнення та захисту прав дітей в Україні та Європі. Європейські стандарти захисту прав дітей»; проєкт USAID «Права людини в дії»; проєкт «Mediation : training and society transformation», проєкт USAID «Трансформація фінансового сектору». Викладачі факультету також публікували дослідження у зарубіжних виданнях й брали участь у стажуванні за кордоном (Університет Саленто, м. Лечче, Італія; Університет Валенсії, м. Валенсія, Іспанія; Університет прикладних наук, технологій, бізнесу та дизайну м. Вісмар, Німеччина; Вільнюський університет, м. Вільнюс, Литва; Білостоцький університет, м. Білосток, Польща).

Реалізували можливість стажування у ЗВО країн ЄС й аспіранти: Люблінський Католицький університет ім. Яна Павла II (Польща), Католицький університет Сан Антоніо (Іспанія), Університет TURIBA (Латвія).

На факультеті відбувається співпраця в рамках Меморандуму з Університетом прикладних наук, технологій, бізнесу та дизайну (Вісмар, Німеччина), Сучавським університетом «Штефан чел Маре» (Румунія), Німецько-українським об'єднанням юристів.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Відповідно до «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYLONEosLySV/view> контрольні заходи передбачають здійснення таких видів контролю: вхідний (нульовий), поточний, підсумковий різновидом якого є семестровий, а також атестація випускників. Різновидами контрольних заходів у межах ОП є поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль – це контроль, який здійснюється у процесі вивчення навчальної дисципліни з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем засвоєного навчального матеріалу (теми), вміння застосовувати його у практичній роботі, підвищення мотивації здобувачів до навчання. Поточний контроль, як правило, здійснюється на практичних заняттях. Одержані результати поточного контролю використовуються викладачем для коригування методів і засобів навчання здобувачів, організації їх самостійної роботи та враховуються при підсумковому контролі й оцінюванні знань здобувачів.

Семестровий контроль – це вид підсумкового контролю, який спрямований на виявлення рівня засвоєння здобувачем навчальної дисципліни, або її окремої логічної завершеної частини з урахуванням результатів поточного

контролю. Форми семестрового контролю (семестровий екзамен чи залік) з конкретної навчальної дисципліни визначаються навчальним планом і проводяться у визначені ним терміни, а також зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни та індивідуальному навчальному плані здобувача.

Семестровий екзамен як форма контролю встановлений для перевірки досягнення програмних результатів навчання обов'язкових дисциплін.

Семестровий залік як форма контрольних заходів передбачений для перевірки програмних результатів навчання вибіркових дисциплін.

Форми контролю: усний, письмовий, різновидом його є тестовий контроль у письмовій або електронній формі.

Види, форми контролю та їх методичне забезпечення зазначаються у програмах кожної навчальної дисципліни і доводяться до відома аспірантів на першому занятті серед інформації, що міститься у силабусі.

У процесі застосування контрольних заходів викладачами різних навчальних дисциплін використовуються такі форми контролю: вирішення тестів, презентація, есе, доповідь, дослідження та аналіз аналітичних довідок, звітів, висновків, усне опитування, письмова контрольна робота, підготовка мотиваційних листів, заявок, самопрезентацій та презентацій власних наукових пропозицій, ведення термінологічного словника, вирішення творчих завдань. Для кожної з дисциплін є певна специфіка стосовно переліку контрольних заходів (самооцінка та самоаналіз щодо кожного з програмних результатів навчання наведено в таб. 3).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Контроль за якістю знань є невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки фахівців в Університеті та здійснюється відповідно до «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYlONEosLySV/view>. Мета контролю – виявлення та оцінювання результатів навчання аспіранта та рівня засвоєння ним знань і вмінь на різних етапах навчання. Форми контролю: усний; письмовий (різновидом його є тестовий контроль).

Методичне забезпечення контролю включає: перелік питань і завдань практичного змісту для різних видів контролю; тестові завдання; екзаменаційні білети; критерії оцінювання. Вимоги до контролю: об'єктивність; систематичність; диференційований та комплексний підхід. Результати навчальних досягнень, як наслідок того чи іншого виду контролю, оцінюються за розробленими критеріями та відповідно до прийнятої в Університеті системи оцінювання. У відомості обліку успішності здобувача вищої освіти викладач, який приймає екзамен (диференційований залік), заносить оцінки за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), відповідно за шкалою ECTS («А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F») та університетською шкалою (100-бальною).

Абсолютна більшість аспірантів вважають прозорим оцінювання знань під час викладання ОП (100 %)

<https://law.chnu.edu.ua/phd/>.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

«Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYlONEosLySV/view> передбачає здійснення таких видів контролю: вхідний (нульовий), поточний, семестровий, а також атестація випускників. Види, форми контролю та їх методичне забезпечення зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни. Методичне забезпечення контролю включає: перелік питань і завдань практичного змісту для різних видів контролю; тестові завдання; екзаменаційні білети; критерії оцінювання, які визначає викладач, який читає навчальну дисципліну і подає його у силабусі та/чи робочій програмі та доводить до відома аспірантів на початку семестру перед вивченням дисципліни. Форми семестрового контролю (семестровий екзамен чи залік) з конкретної навчальної дисципліни визначаються ОП та навчальним планом і проводяться у визначені ним терміни, а також зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни та індивідуальному навчальному плані здобувача. Екзамен здобувач складає у період екзаменаційних сесій за відповідно складеним розкладом, який доводиться до відома викладача та аспіранта не пізніше, як за місяць до початку сесії. Розклад екзаменаційної сесії затверджується ректором. Такий порядок регламентується зазначеним вище Положенням.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт відсутній. Проте, вищевказані форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають міжнародній практиці і традиціям підготовки аспірантів.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів в Університеті регулюється «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYlONEosLySV/view>, «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04%20aspirant/05normdoc> Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання, що міститься у зазначених документах, розміщена на сайті Університету та доступна для ознайомлення аспірантів <http://www.chnu.edu.ua/index.php>?

page=ua/news Інформація щодо проведення контрольних заходів та критеріїв їхнього оцінювання періодично розміщується у рубриці «Оголошення» відділу докторантури, аспірантури, наукової роботи молоді, а також розсилається на електронні скриньки відповідних кафедр для повідомлення аспірантів.

Завідувачем відділу докторантури, аспірантури та наукової молоді (доц. Лопашук І. А.) під час проведення організаційних зборів нового набору аспірантів проводиться розяснювальна робота щодо розміщення на сайті Університету вищезгаданих документів, якими регламентується процедура проведення контрольних заходів в Університеті, доступності та важливості ознайомлення аспірантів з їх змістом.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується вчасним повідомленням аспірантів результатів оцінювання навчання; застосуванням системи оцінювання, що відповідає декларованим цілям та завданням тем, дисциплін, практики; застосуванням достовірних записів процедур і рішень з оцінювання (відомостей обліку успішності, протоколів засідань кафедри на яких обговорювалися результати навчання) упродовж установлених термінів; заборонаю викладачу брати участь в проведенні контролю при виникненні конфлікту інтересів.

Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів передбачені законодавством та полягають у тому, що у випадку наявності конфлікту інтересів відповідні особи повинні звернутись до безпосереднього керівника:

завідувача кафедри, декана або ректора, для вжиття ними необхідних заходів, передбачених законодавством.

Спеціальні процедури щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів передбачені Етичним кодексом Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича

https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view, Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті ім. Юрія Федьковича»

https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzXJwWe-rz6_eTUFUBGv40/view, Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті ім. Юрія Федьковича

https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJI2ot4UeSq2_BSgadrPl_/view

Протягом реалізації ОП випадків конфлікту інтересів виявлено не було

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У разі, коли сумарна кількість балів поточного та підсумкового контролю аспіранта становить від 35-49 балів (за 100-бальною шкалою), він має право на повторне складання заліку чи іспиту (не більше 2-х разів: один раз викладачеві, другий раз комісії). Комісія формується за розпорядженням деканату факультету. До складу комісії входять: викладач, завідувач кафедри, представники деканату. Академічна заборгованість аспіранта з навчальної дисципліни виникає, якщо: аспірант отримав оцінку з навчальної дисципліни «незадовільно»; аспірант не з'явився на іспит без поважних причин (вважається, що отримав оцінку «незадовільно»); аспірант не допущений або не з'явився на семестровий контроль, і не подав відповідні пояснюючі документи у деканат. Аспірант має право і зобов'язаний після завершення екзаменаційної сесії, якщо має академічну заборгованість, її ліквідувати, згідно встановлених в Університеті правил, норм прописаних у відповідному «Положенні про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYlONEosLySV/view>, «Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04%20aspirant/05normdoc> Протягом реалізації ОП випадків повторного проходження контрольних заходів не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно Статуту Університету

(<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWslX3BVdTRSMWoxUjlnb1dRYzFr/view>) особи, які навчаються в Університеті, мають право на оскарження дій органів управління університету та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Відповідно до «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

(<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYlONEosLySV/view>) за облік поточної успішності аспіранта повну відповідальність несе викладач та аспірант, який може здійснити самоконтроль своїх навчальних досягнень з навчальної дисципліни та фіксування поточних результатів, отриманих за різні види робіт. Аспірант має право оскаржити результати поточного чи семестрового контролю в дирекції/деканаті. В цьому випадку розпорядженням директора/декана створюється комісія у складі представника дирекції/деканату, завідувача кафедри і викладача, яка перевіряє результати поточного і семестрового контролю і за необхідності повторно приймає іспит, результат якого є остаточним.

Протягом реалізації ОП випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів виявлено не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Згідно Статуту Університету

(<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWslX3BVdTRSMWoxUjlnb1dRYzFr/view>) особи, які навчаються в Університеті, мають право на оскарження дій органів управління університету та їх посадових осіб,

педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Відповідно до «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYlONEosLySV/view>) за облік поточної успішності аспіранта повну відповідальність несе викладач та аспірант, який може здійснити самоконтроль своїх навчальних досягнень з навчальної дисципліни та фіксування поточних результатів, отриманих за різні види робіт. Аспірант має право оскаржити результати поточного чи семестрового контролю в дирекції/деканаті. В цьому випадку розпорядженням директора/декана створюється комісія у складі представника дирекції/деканату, завідувача кафедри і викладача, яка перевіряє результати поточного і семестрового контролю і за необхідності повторно приймає іспит, результат якого є остаточним. Протягом реалізації ОП випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів виявлено не було.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

У процесі дослідницької роботи і навчання науковці, викладачі та аспіранти Університету дотримуються принципів чесної праці та навчання. Зокрема, для підвищення довіри до результатів наукових досліджень та уникнення фактів академічного плагіату і самоплагіату в дисертаційних роботах, наукових статтях, інших кваліфікаційних роботах Університет щорічно укладає угоду з компанією-власником сервісу UNICHECK щодо перевірки наукових праць та кваліфікаційних робіт на наявність співпадінь тексту. У «Положенні про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJI2ot4UeSq2_BSGadrPl_/view) регламентовано порядок перевірки та умови подання кваліфікаційних робіт на перевірку, та відповідальність за плагіат. При Вченій раді Університету створено постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту, висновки якої враховуються при зарахуванні персоналу на наукові посади, наданні рекомендацій на присудження вчених звань.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Під час підготовки Морально-етичного мінімуму професорсько-викладацького складу, студентів, інших працівників та адміністрації юридичного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича було організовано круглий стіл за участю американського професора школи права університету Вашингтона та Лі, Спіді Райса, в якому кожен здобувач вищої освіти мав можливість безпосередньо взяти участь та внести пропозиції щодо удосконалення запропонованого проекту. На дошках оголошень у приміщенні факультету здобувачі юридичної освіти можуть ознайомитися із поняттям академічної доброчесності.

На сайті Університету розміщена інформація щодо переліку заходів із популяризації академічної доброчесності у 2020 – 2021 рр. [http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news&data\[5012\]\[id\]=13390](http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news&data[5012][id]=13390)

На сайті юридичного факультету <https://law.chnu.edu.ua/academic-integrity/> розміщена ознайомча інформація про академічну доброчесність.

В Університеті та на факультеті проводиться чимало акцій, метою яких є популяризація цінностей культури академічної доброчесності <https://law.chnu.edu.ua/phd/>

Оскільки всі статті в міжнародних виданнях проходять перевірку на плагіат засобами видавців, аспіранти як автори робіт практикують доброчесність безпосередньо при підготовці текстів.

Абсолютна більшість аспірантів вважають себе поінформованим про принципи академічної доброчесності та наслідки її порушення (100 %) <https://law.chnu.edu.ua/phd/>.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

З метою дотримання в Університеті правил академічної доброчесності утворено Комісію з академічної доброчесності, склад якої, принципи і методи діяльності, порядок прийняття нею рішень передбачені «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5FzyvaglVi3HW16N01TT1JjuD7q/view>. Голова Комісії з академічної доброчесності Університету проф. Осовська І. М. Комісія розглядає кожне порушення правил академічної доброчесності та приймає рішення. Компетенція її зводиться до підтвердження чи спростування факту порушення членом університетської спільноти правил академічної доброчесності. Формою роботи комісії є відкриті засідання, рішення приймаються простою більшістю присутніх. Рішення Комісії вручається особі, щодо якої воно виносилося та адміністрації університету для вжиття необхідних заходів і оприлюднюється на веб-сайті університету. На юридичному факультеті створено Етичну комісію юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, дані про склад якої у вільному доступі знаходяться на сайті факультету <https://law.chnu.edu.ua/academic-integrity/> Голова Етичної комісії юридичного факультету доц. Меленко О.В. Протягом реалізації ОП випадків порушення академічної доброчесності щодо здобувачів вищої юридичної освіти виявлено не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів здійснюється згідно «Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://drive.google.com/file/d/1hm-on4WmOXuAn4Q_oiz1b4GuR9-77J53/view. На посади науково-педагогічних працівників обираються, як правило, особи, які мають наукові ступені або вчені звання відповідно до профілю кафедри і дисципліни, яку викладають. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності, неупередженості.

З науково-педагогічним працівником, який до цього не працював в Університеті, на засіданні кафедри проводиться ґрунтовна співбесіда про науково-педагогічну діяльність претендента, обговорюється його програма на майбутнє. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента кафедра може запропонувати йому прочитати пробні лекції, провести практичні заняття в присутності науково-педагогічних працівників Університету.

Більшість викладачів, які забезпечують викладання дисциплін на ОП, мають досвід керівництва аспірантами, та є активними науковцями.

Реалізацію освітнього компоненту програми забезпечують 13 науково-педагогічних працівників (з них 10 – юридичного факультету), з яких посаду професора займають 2 (з них 2 – на юридичному факультеті), посаду доцента – 10 (з них 7 – на юридичному факультеті). Науковими керівниками аспірантів є 2 професори та 6 доцентів кафедр юридичного факультету.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Оскільки одним із основних роботодавців є сам Університет та інші наукові установи та ЗВО, реалізація програми передбачає постійні консультації з завідувачами кафедр та викладачами факультету. Залучення інших роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в рамках ОП, що акредитується, відбувається наступним чином: на етапі підготовки та внесення змін до ОП для її критичного аналізу; підготовки відгуків і рецензій; відбору необхідних, на їх погляд, освітніх компонентів для підготовки фахівців відповідної спеціальності. Протягом реалізації ОП було організовано та проведено низку науково-практичних заходів, в яких співorganizаторами та учасниками були потенційні роботодавці – органи державної влади, місцевого самоврядування та громадські організації. Наприклад, кафедрою процесуального права було організовано та проведено круглі столи, правничі форуми, науково-практичні конференції, літні правові школи та інші науково-практичні заходи спільно з міжнародними експертами проекту ЄС «Право-Justice», теоретиками і практиками Німецько-Українського об'єднання юристів, Центром німецького права, депутатами Верховної Ради України, судьями Верховного Суду України, членами Вищої ради правосуддя, судьями Господарського суду Чернівецької області, Чернівецького окружного адміністративного суду, представниками Ради адвокатів Чернівецької області, працівниками Чернівецької обласної прокуратури <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/phd/Naukovi-zakhody-aspirantiv.pdf>

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Викладачі, які забезпечують реалізацію ОП, є експертами у різних галузях права, адже є членами спеціалізованих вчених рад (доц. Гураленко Н. А. – Спеціалізована вчена рада К 70.895.02; проф. Меленко С.Г. – Спеціалізована вчена рада Д 26.007.01), науково-консультативних та експертних рад (проф. Пацурківський П.С. – експерт науково-методичної комісії №6 з бізнесу управління та права сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН України; доц. Щербанюк О.В. – експерт Науково-консультативної ради Конституційного Суду України; місцевий експерт проекту USAID реформування сектору юстиції «Нове правосуддя», експерт проекту ЄС «Право-Justice»), робочих груп грантових проєктів (проф. Пацурківський П.С., доц. Гаврилюк Р.О. – грантовий проєкт «Mediation : training and society transformation», Проєкт USAID «Трансформація фінансового сектору»; доц. Щербанюк О.В. – грантовий проєкт Пряшівського університету (Словачина) в рамках підготовки дослідження «Проєкт зі зміцнення та захисту прав дітей в Україні та Європі. Європейські стандарти захисту прав дітей», грантовий проєкт USAID «Права людини в дії», входять до складу ВО (проф. Меленко С.Г. – «Українська асоціація міжнародного права» та «Всеукраїнська асоціація поліграфологів»).

Чимала кількість викладачів, які забезпечують реалізацію ОП, є адвокатами (проф. Меленко С.Г., доц. Гураленко Н.А., доц. Щербанюк О.В., доц. Савчук С.В.).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Безперервний професійний розвиток науково-педагогічних працівників забезпечується системою постійно діючих наукових та методичних заходів різного рівня: загально-університетські (факультетські) науково-методичні семінари; факультетські та кафедральні методичні семінари з освітніх інновацій, актуальних питань якості навчання, викладання, оцінювання результатів навчання; круглі столи, майстер-класи з актуальних питань розвитку освітнього середовища Університету із залученням провідних учених і практиків, аспірантів, роботодавців, представників громадськості; спільна робота з професійними асоціаціями, спеціалізованими освітніми центрами, громадськими організаціями. Вони мають можливість підвищувати кваліфікацію та стажуватися в провідних наукових та освітньо-наукових установах та організаціях України та зарубіжжя. В Університеті створено умови для здійснення програм академічної мобільності за програмами Еразмус+ та отримання міжнародної сертифікації для викладачів і аспірантів (в рамках Програми ЄС Еразмус+ університет увійшов у ТОП5 закладів вищої освіти України). Викладачі (доц. Кирилюк Н. В., проф. Пацурківський П. С., доц. Заморська Л. І., доц. Гаврилюк Р. О., доц. Жаровська Г. П., проф. Меленко С. Г., доц. Щербанюк О. В.) пройшли низку стажувань, беруть участь у складі робочих груп грантових проєктів (доц. Щербанюк О. В., доц. Гаврилюк Р. О., доц. Пацурківський П. С.)

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Якість освітньої діяльності науково-педагогічних працівників Університету визначається за результатами рейтингового оцінювання наукової та науково-педагогічної діяльності викладачів, якою передбачено: заохочення та стимулювання переможців рейтингу викладача. Розроблено окремі рейтингові анкети для асистентів, доцентів і професорів. Рейтингове оцінювання результатів праці за творчі і трудові досягнення, використання у викладацькій та виховній діяльності сучасних методів є одним з пунктів Колективного договору Університету <https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnRTdLaUdBYVd6cHdsVDFkYjk3cWxRZXZheUt3/view> Передбачене також моральне та матеріальне заохочення у розвитку викладацької майстерності. Моральна складова включає в себе нагородження грамотами, подяками, відзнаками з боку трудового колективу. Матеріальна складова полягає у такому: по-перше, щорічно формується рейтинг викладачів на основі їх наукових доробок, за результатами якого викладачу може бути призначено премію у відсотковому відношенні до посадового окладу. По-друге, щорічно формується рейтинг кафедр університету. За вагомі результати колектив кафедри також може бути премійований. За активну участь у науковій, навчально-методичній роботі, у роботі приймальної комісії викладача може бути також премійовано.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

ОП забезпечена матеріально-технічними ресурсами для досягнення цілей і програмних результатів навчання та виконання досліджень. На належному рівні Матеріально-технічна база відповідає державним будівельним і санітарним нормам, правилам пожежної безпеки та нормам з охорони праці, пристосована для якісного провадження освітнього процесу. Лекційні аудиторії (216, 312, 315) оснащені мультимедійним обладнанням, що дозволяє ефективно застосовувати інтерактивні методи викладання. Окрема аудиторія «Зал судового засідання» облаштована як прототип справжнього залу судових засідань. Функціонує Наукова бібліотека університету, загальний фонд якої становить майже 3 млн. примірників. Аспіранти мають доступ і до електронних фондів фахової літератури кафедр юридичного факультету. ОП методично забезпечена. З кожної дисципліни розроблені робочі програми та/чи силабуси (<https://law.chnu.edu.ua/courses/>). За результатами проведеного опитування, абсолютна більшість здобувачів вищої юридичної освіти вважають, що навчально-методичні матеріали в повній мірі є доступними та актуальними – 100 %. Крім того, 70 % здобувачів серед опитаних вважають, що на факультеті є достатньо сучасного обладнання для забезпечення навчального процесу <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/phd/rezultaty-opytuvannia.pdf>

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Здобувачам вищої освіти забезпечується право на безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту; на трудову діяльність у позанавчальний час; на безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами університету; на користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами ЗВО у порядку, передбаченому Статутом Університету, на забезпечення гуртожитком на термін навчання у порядку, встановленому законодавством; на участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях та ін. Об'єднує наукову молодь Університету задля забезпечення захисту її прав та інтересів Рада молодих вчених Університету <http://cys.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>. На факультеті функціонує Рада молодих вчених юридичного факультету. Безпосередню участь у виявленні й врахуванні потреб та інтересів кожного аспіранта беруть керівники дисертаційних досліджень та працівники кафедр за якими прикріплені здобувачі вищої освіти, перш за все, щодо потреб доступу до електронних фондів фахової літератури кафедр факультету. Враховуються потреби та інтереси аспірантів шляхом проведення опитувань та узагальнення їхніх результатів. Зокрема, враховані зауваження та пропозиції аспірантів щодо оптимізації та ущільнення розкладу занять, обрання веб-ресурсів для комунікації в умовах встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Університет, відповідно до Статуту, повинен забезпечувати особам, які навчаються, безпечні та нешкідливі умови навчання, праці та побуту. Аспіранти, пройшовши відповідний інструктаж, зобов'язані виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.

Здобувачі вищої юридичної освіти мінімум двічі на рік кожного року проходять інструктаж та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки (відповідальний ас. Галкевич С.В.).

В аудиторіях витримуються відповідні санітарні умови стосовно площі приміщень, температурного режиму, освітлення.

Університет дбає про безпеку здобувачів в аспекті підтримання їх належного морально-психологічного стану. Право на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства визначається «Правилами внутрішнього трудового розпорядку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnZzl5aNOMzRxY3N2dGV2b2Y2SfN1Uk5YMTlJ/view>. В Університеті, з метою збереження психічного здоров'я здобувачів вищої освіти, функціонує Центр соціально-психологічної підтримки, створений на базі факультету педагогіки, психології та соціальної роботи (к. 9, ауд. 612–613, керівник – зав. кафедри практичної психології В. Радчук, з 2020 р. – О. Чернописький), та студентська соціальна служба (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/subdiv/06humedudep/02studsoc>).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється, передусім, через наукових керівників, відділ докторантури, аспірантури та наукової роботи молоді та інші підрозділи університету (міжнародний відділ, НДЧ, деканат факультету).

На юридичному факультеті систематично проводяться консультативні зустрічі із здобувачами, щодо дотримання вимог академічної доброчесності, доступу до бібліотечних даних, інформування законодавчих позицій у сфері підготовки, оформлення і захисту дисертацій доктора філософії, надаються поради стосовно питань пов'язаних із підготовкою й поданням статей для публікації у фахових виданнях та збірниках матеріалів наукових конференцій. При цьому інформування відбувається, як через безпосередню комунікацію на відкритих зустрічах, так і шляхом розміщення повної і вичерпної інформації у відкритому доступі на сайтах Університету та факультету. Важливу роль в механізмі освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки аспірантів відіграють соціальні мережі.

За результатами проведеного опитування, аспірантами оцінено позитивно рівень співпраці з науковим керівником (80 %), рівень співпраці з адміністративним персоналом кафедри та факультету (80 %). На думку абсолютної більшості аспірантів, поведінка та висловлювання викладачів є професійними та недискримінаційними (100 %) <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/phd/rezultaty-opytuvannia.pdf>

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Університет, відповідно до Статуту, зобов'язаний створювати необхідні умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами. Можливість навчання за ОП осіб з обмеженою індивідуальною мобільністю забезпечується також Порядком супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп, а також надання їм соціально-психологічної допомоги в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича від 27.04.2020 р. (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/oorpage>). Цей Порядок визначає дії відповідальних осіб та супроводжуючих щодо забезпечення зручності, комфортності, доступності до отримання послуг/перебування в університеті особам, що потребують допомоги, а також створення умов для якісного їх обслуговування працівниками Університету та надання відповідних послуг. Більшість корпусів та гуртожитків Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича обладнані пандусами. В кожному корпусі є відповідальна особа за супровід та допомогу особам з особливими потребами. Робота в даному напрямку проводиться Університетом для забезпечення доступності приміщень, зокрема і для реалізації нашої освітньої програми (технічний висновок <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/oorpage>)

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Запобігання і врегулювання конфлікту інтересів серед науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету здійснюється відповідно до ст.ст. 28-36 Закону України «Про запобігання корупції», ст. 172-7 Кодексу України про адміністративні правопорушення, в якій передбачена відповідальність за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в разі неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів.

У випадку виникнення конфліктних ситуацій процедури їх врегулювання передбачають можливість звернення до безпосереднього керівника, зокрема, завідувача кафедрою, декана або ректора, для вжиття ними відповідних заходів. Відтак порядок вирішення конфліктних ситуацій в Університеті передбачає декілька рівнів: університетський (на рівні ректора, проректорів, Комісії з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради Університету), факультетський (на рівні декана та заступників, Етичної комісії юридичного факультету) та кафедральний (на рівні завідувача кафедри).

На сайтах Університету та юридичного факультету розміщено консультативні телефони. Розгляд скарг і звернень відбувається шляхом особистого прийому громадян керівництвом університету та факультету.

Вразі виникнення конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) здобувачі вищої освіти можуть звернутись до Комісії з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради Університету (Голова Комісії проф. Осовська І.М.), Етичної комісії юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, дані про склад якої у вільному доступі знаходяться на сайті факультету <https://law.chnu.edu.ua/academic-integrity/> (Голова Комісії доц. Меленко О.В.),

При вирішенні питань врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями,

дискримінацією та корупцією) вищезгадані комісії керується «Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1ummmJIYeGbcMCAb9ItGonH1sLOK2e6jVj/view>), Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view). На базі юридичного факультету проводяться регулярні опитування здобувачів з питань врегулювання будь-яких конфліктних ситуацій. Протягом реалізації ОП конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в Університеті регулюються «Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://drive.google.com/file/d/1BGtjpMStV35WLKnGjoozOwZMjofsBwnK/view>, «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://drive.google.com/file/d/1rFVXb_JZOVNab4J2x8tHTz2vfVmH4JOP/view

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд ОП здійснюється насамперед на основі врахування пропозицій та зауважень аспірантів, які зумовлюються досвідом їхнього навчання та напрямами досліджень та виявляються шляхом проведення періодичних опитувань аспірантів та зустрічей з ними.

Необхідність перегляду ОП формуються як у результаті зворотного зв'язку із науковими керівниками, аспірантами, роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальності та потреб суспільства. Актуальність ОП визначається такими показниками: ступінь оновленості ОП, участі роботодавців у розробці та внесенні змін, а також задоволеності аспірантів, що визначається у т.ч. за результатами опитування; рівень працевлаштування випускників на момент їх випуску, що визначається за результатами анкетування; наявність міжнародної сертифікації ОП; участь у міжнародних програмах академічної мобільності; рейтинг за оцінками роботодавців або інша відповідна інформація від стейкхолдерів.

На сайті юридичного факультету <https://law.chnu.edu.ua/phd/> в рубриці «Аспірантура. Обговорення проєктів змін та доповнень до Освітньо-наукової програми та навчального плану» розміщуються для обговорення та отримання пропозицій та зауважень проєкти змін та доповнень до ОП та навчального плану. В подальшому пропозиції та зауваження виносяться на обговорення кафедр, які визначають рівень їхньої обґрунтованості та доцільності. Оновлення ОП узгоджуються зі стейкхолдерами, науковими керівниками та аспірантами, навчальним відділом Університету, відділом докторантури, аспірантури і наукової роботи молоді, Навчально-методичною комісією Вченої ради Університету, затверджуються Вченою радою Університету, та вводяться в дію наказом ректора по Університету.

Відповідні зміни до ОП 2016 р. внесені у 2019 р. та 2020 р. Останні зміни до ОП обґрунтовані необхідністю забезпечити набуття аспірантами загальних (1, 2, 3, 5, 9, 11, 12), фахових (1, 10) компетенцій та програмних результатів навчання (1, 2, 6), належного проходження ними педагогічної (асистентської) практики. Була змінена назва і, відповідно, переглянтий зміст обов'язкового навчального компоненту «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень» на «Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система». При цьому кількість кредитів, через збільшення обсягу програмового матеріалу, збільшена з 3,0 до 6,0. Враховуючи позицію аспірантів, і для належної підготовки до виконання дисертаційного дослідження, із 3,0 до 6,0 збільшена кількість кредитів для дисципліни «Методологія роботи над дисертацією доктора філософії».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП відбувається через проведення зустрічей із ними та опитування <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/phd/rezultaty-opytuvannia.pdf>

Враховання пропозицій здобувачів вищої освіти здійснюється після їх аналітичного перегляду та узгодження з пропозиціями роботодавців і викладачів. На першому рівні ор-ганізації на факультеті щосеместрово здійснюються соціологічні опитування здобувачів вищої освіти стосовно оцінки думки студентів та аспірантів щодо покращення організації освітнього процесу. Деякі пропозиції здобувачів вищої освіти враховано під час вдосконалення цієї ОП та її реалізації. Вони стосуються, зокрема, збільшення кількості кредитів для дисципліни «Методологія роботи над дисертацією доктора філософії» (2020 р.). Враховуючи позицію аспірантів, для належної підготовки до виконання дисертаційного дослідження, із 3,0 до 6,0 збільшена кількість кредитів.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Освітня діяльність аспірантів Університету здійснюється на засадах рівноправних партнерських стосунків з метою розвитку їх здатності до критичного мислення, формування позитивної мотивації та особистісно-професійного саморозвитку. Для досягнення такої мети аспіранти залучаються до розробки, участі в процесі затвердження та моніторингу ОП. Аспірантка кафедри публічного права Солодан К.В. включена до складу укладачів ОП. На юридичному факультеті функціонують організації здобувачів вищої освіти, до яких входять і аспіранти юридичного факультету. Зокрема, на факультеті функціонує Рада молодих вчених юридичного факультету. До складу Вченої ради юридичного факультету входять представники здобувачів вищої освіти, в тому числі аспіранти, які беруть участь у засіданнях Вченої ради, висловлюють позиції під час обговорення питань, пов'язаних із внутрішнім забезпеченням якості ОП, розгляду та вирішення питань про затвердження тем кандидатських дисертацій, атестацію аспірантів, результатів узагальнення опитування аспірантів. Аспіранти беруть участь також у засіданнях відповідних кафедр факультету під час обговорення та вирішення питань, що безпосередньо пов'язані із їхнім навчанням в аспірантурі.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Враховуючи, що підготовка аспірантів здійснюється й для потреб юридичного факультету (подальшого працевлаштування випускників, – в більшості випадків), то відповідні кафедри мають безпосередній вплив на формування планів і вибір тематики дослідження. На засідання кафедри запрошуються представники регульованих професій: судді, адвокати, нотаріуси, прокурори. Заходи, проведені з ними (Радою адвокатів Чернівецької області, Апеляційним судом Чернівецької області, Чернівецьким окружним адміністративним судом, Чернівецькою обласною прокуратурою, Південно-Західним міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції України та ін.) є одним із найефективніших способів залучення роботодавців до цього процесу <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/phd/Naukovi-zakhody-aspirantiv.pdf>

В 2019 – 2020 рр. у засіданнях проектної групи з перегляду ОП брали участь роботодавці: директор Чернівецького регіонального відділення Національної школи суддів України А. П. Огородник, голова Ради адвокатів Чернівецької області А. О. Єзерська, начальник Південно-Західного міжрегіонального управління Міністерства юстиції України В.О. Васильчук, ректор Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова О.М. Омельчук, проректор Львівського державного університету внутрішніх справ О.М. Балинська, які рекомендували посилити прикладну складову ОП, аби кваліфікаційні роботи містили конкретні пропозиції щодо вдосконалення законодавства та правозастосовної практики.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

З метою покращення рівня підготовки здобувачів вищої освіти Університет регулярно проводить опитування випускників здобувачів вищої освіти щодо їх подальшого кар'єрного шляху, галузі працевлаштування та ін. Опитування проводиться із використанням платформи Google Forms, запрошення надсилаються на електронну адресу випускників та у групи в соціальних мережах. 29.09.2020 р. створено ГО «Асоціація випускників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://alumni.chnu.edu.ua/%Do%B3%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B2%Do%BD%Do%Bo>). Метою діяльності організації є створення цікавого, дієвого та корисного середовища для розвитку випускників, студентів та науковців Університету, представлення та захист загальних інтересів, координація діяльності її членів для досягнення корисних громадських, культурних, соціальних, інформаційних цілей, зміцнення зв'язків випускників між собою та з університетом.

Водночас керівництвом юридичному факультеті вже здійснюються заходи щодо професійного орієнтування аспірантів, щодо їхнього заохочення до можливого працевлаштування на юридичному факультеті після успішного захисту дисертації, щодо моніторингу стану їх працевлаштування. При цьому частина аспірантів вже є працевлаштованими, зокрема на кафедрах юридичного факультету (3 аспірантів на 2 кафедрах).

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Порядок здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП регламентований «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h351DhfpsqOsypr/view>). Порядок моніторингу та удосконалення ОП в Університеті деталізований «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1rFVXb_JZoVNab4J2x8tHTz2vfVmH4JOP/view).

Недоліки та слабкі сторони ОП визначаються під час проведення періодичних консультативних зустрічей, опитувань аспірантів, а також обговорень проблемних питань на засіданнях відповідних кафедр факультету та Вченої ради юридичного факультету.

У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час реалізації ОП був проведений моніторинг результатів опитувань здобувачів вищої освіти, щодо їх оцінки змісту ОП. Зокрема, проаналізовані показники невдоволеності аспірантів розподілом академічного навантаження окремих дисциплін, основним завданням яких є

належна підготовка до виконання дисертаційного дослідження (дисципліна «Методологія роботи над дисертацією доктора філософії»). На підставі опитування здобувачів вищої освіти була встановлена доцільність збільшення організації та проведення наукових заходів на базі юридичного факультету із залученням практичних працівників, гостьових лекторів, визначено необхідність залучення аспірантів до міжнародних грантових проєктів. Також брались до уваги показники щодо оцінки переліку наявних вибіркових дисциплін, у зв'язку з чим запропоновано, обговорено та вирішено доповнити перелік вибіркових навчальних дисциплін ОП, що запроваджуватимуться з 2019 – 2020 навчальних років, 2020 – 2021 навчальних років.

Були виявлені недоліки в організації наукових семінарів, що проводились з 2016 – 2020 рр. на окремих кафедрах. З 2020 – 2021 навчального року з метою підвищення якості наукових семінарів було запроваджено їх загальне проведення за участі усіх аспірантів 2 – 4 років навчання різних кафедр факультету. Це дозволило підвищити ефективність проведення наукових семінарів.

Враховуючи результати проведеного опитування аспірантів, наразі ведеться проєктна робота щодо розширення переліку вибіркових дисциплін з іноземною мовою викладання. Тим більше, що існують достатній ресурс серед науково-педагогічного складу факультету для забезпечення повноцінної та якісної підготовки здобувачів вищої освіти у такому спрямуванні. Зокрема, доц. Л.І. Заморська, яка забезпечує реалізацію ОП завершила навчання у Міжнародній Мовній Академії Канади/ International Language Academy of Canada (Торонто), отримала сертифікати на рівні Proficiency та завершила успішно університетську програму Pathway на рівні 3.4., що дає безцінний досвід у вивченні академічної англійської мови для впровадження набутих знань на юридичному факультеті.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОП відбувається вперше. Зауваження та пропозиції щодо удосконалення ОП враховуватимуться після проведення її акредитації. Разом із тим, в Університеті розроблено процедури реагування на зауваження і пропозиції, які виникають в результаті роботи акредитаційних комісій по ОП інших (різних) спеціальностей. Висновки цих комісій розглядаються та аналізуються на вчених і методичних радах Університету та його підрозділів. Такі висновки враховуються під час удосконалення ОП.

Наприкінці 2020 р. в межах програми USAID реформування сектору юстиції «Нове правосуддя» був проведений так званий «моніторинг наслідків моніторингу» на основі спеціально розробленої методики «Оцінювання впливу результатів незалежного зовнішнього оцінювання процесів забезпечення якості юридичної освіти в чотирьох університетах України: Львівському національному університеті ім. І. Франка, Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича, Національному університеті «Одеська юридична академія» та Національному юридичному університеті ім. Я. Мудрого» <https://law.chnu.edu.ua/innovatsiia-vid-prohramy-usaid-nove-pravosuddia/> Проведений моніторинг виявив очевидність впливу первинного оцінювання у напрямі покращення та суттєвої зміни у культурі якості юридичної освіти в Університеті.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Політика Університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти реалізується через внутрішні процеси забезпечення якості із залученням всіх учасників освітнього процесу. Вона передбачає: участь навчальних структурних підрозділів, керівництва ЗВО та учасників освітнього процесу в реалізації заходів щодо забезпечення якості; практичну реалізацію інноваційних педагогічних та віртуальних технологій в освітньому процесі; культивування академічної доброчесності і свободи; запобігання нетолерантності чи дискримінації щодо здобувачів вищої освіти та працівників. Безпосереднім виконавцем у моніторингу і забезпеченні якості освіти є професорсько-викладацький склад університету загалом і кожний член колективу, зокрема. Керівники кафедр та інших структурних підрозділів організовують реалізацію політики і стратегії Університету в забезпеченні якості освіти шляхом ефективного використання потенціалу викладачів та інших співробітників, раціонального використання наявних ресурсів, аналізу і вдосконалення механізмів за-безпечення якості освіти на основі інструктивно-методичних рекомендацій.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти передбачає інституційні рівні її функціонування:

Перший рівень – здобувачі освіти Університету, їх ініціативні групи (право ініціювання, моніторинг питань пов'язаних із інформаційним супроводом та підтримкою здобувачів освіти);

Другий рівень – кафедри, гаранті ОП, проєктні групи ОП, викладачі які забезпечують освітні компоненти та ініціативні групи здобувачів освіти, роботодавці (безпосередня реалізація ОП і проведення поточного моніторингу щодо якості їх змісту й впровадження);

Третій рівень – декан факультету, його заступники, дорадчі ради (вчена, педагогічна, науково-методична), органи студентського самоврядування (забезпечення якісної освітньої діяльності з реалізації ОП);

Четвертий рівень – загальноуніверситетські структурні підрозділи: відділ кадрів, навчальний відділ, центр моніторингу та забезпечення якості освіти університету, сектор ліцензування, акредитації та нострифікації, відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення, студентське бюро (реалізація заходів із забезпечення якості освітньої діяльності); дорадчі та консультативні органи: ректорат, Вчена рада, комісії Вченої ради, науково-методична рада, приймальна комісія, наукова рада, органи студентського самоврядування та ін. (розроблення загальноуніверситетської нормативної, плануючої та облікової документації, науково-методичний супровід академічної мобільності здобувачів вищої освіти, виконання прийнятих рішень, проведення моніторингових процедур).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регламентуються: Статутом Університету; Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті та Додатком до нього; Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Університеті; Положенням про педагогічну (асистентську) практику здобувачів вищої юридичної освіти ступеня доктора філософії в Університеті; Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Університеті; Правилами академічної доброчесності в Університеті; Етичним кодексом Університету; Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу в Університеті; Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті; Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті; Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів Університету; Положенням про порядок реалізації студентами Університету права на вибір навчальних дисциплін та ін.

Доступність документів ЗВО, якими регулюються права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу забезпечується за допомогою сайту Університету, де вони розміщені.

<http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04%20aspirant/05normdoc> , http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/04%20ofic_inf/01%20normdocs

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://law.chnu.edu.ua/phd/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://law.chnu.edu.ua/phd/>

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Перелік дисциплін циклу професійної підготовки, а також вибіркового модуля кореспондують з тематикою дисертаційних досліджень. Наприклад, дисципліни «Аргументація судового рішення», «Конституційна аргументація», «Судовий конституціоналізм», «Конституційна безпека та доктрина охорони Конституції України» пропонувались для вибору аспіранту, який виконує дослідження за темою «Принцип обґрунтованості рішень Конституційного Суду України»;

Дисципліни «Конституційний судовий процес», «Доказування в конституційному судочинстві», «Конституційне правосуддя та конституційний порядок в Україні», «Процесуальна компетенція Конституційного Суду України» пропонувались для вибору аспіранту, який виконує дослідження за темою «Доказування та докази в конституційному судовому процесі (на прикладі України та Німеччини)».

Дисципліни «Система прав людини в сфері охорони здоров'я», «Права людини та біомедицина», «Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин» пропонувались для вибору аспіранту, який виконує дослідження за темою «Механізм захисту прав людини як суб'єкта медичних правовідносин: загальнотеоретичне дослідження».

Такий підхід створює передумови для відображення у змісті ОП особливостей вузькопрофільної підготовки в межах обраних дисциплін, а головне для індивідуалізації підготовки аспірантів відповідно до їх наукових інтересів. За результатами проведеного опитування, більшість аспірантів задоволені запропонованими дисциплінами вільного вибору – 80 % <https://law.chnu.edu.ua/phd/>.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Нормативна частина ОП та навчальний план містить цикл дисциплін загальної, професійно-наукової та практичної підготовки. Зокрема, метою дисциплін «Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система», «Академічне письмо і риторика іншомовного спілкування» є формування кваліфікованих навичок написання правових документів, анотацій, статей, проектів CV мотиваційних листів, рекомендованих листів та проектних заявок, ділових листів, а також загальних комунікативних навичок міжособистісної взаємодії, працювати в команді професійної спільноти, дотримуючись при цьому принципу доброчесності.

Цикл дисциплін професійно-наукової підготовки, забезпечений дисциплінами «Методологія роботи над дисертацією доктора філософії», «Філософія та методологія науки» спрямований на надання аспірантам глибоких доктринальних знань в галузі методологічного вчення та вироблення в них вмінь і навичок продукування виважених і обґрунтованих наукових ідей.

Поглибленню практичних знань та умінь у сфері наукових інтересів сприяє вибіркова частина ОП. Під час періодичного оновлення ОП, відповідно до наукових інтересів аспірантів, береться до уваги як значущість теоретичної підготовки здобувачів, так й посилення прикладної складової ОП, аби кваліфікаційні роботи, підготовлені за результатами навчання, містили конкретні пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства та правозастосовної практик. Про повноцінність такої підготовки свідчать передусім опубліковані аспірантами протягом реалізації ОП наукові праці.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОП розрахований на формування низки компетентностей, необхідних для педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. Йдеться про здатність до продукування нових ідей та застосування сучасних методологічних і методичних інструментів у науковій та педагогічній діяльності; здатність планувати та здійснювати навчальний процес в установах вищої освіти, обґрунтовано обирати й ефективно використовувати освітні технології, методи і засоби навчання з метою забезпечення запланованого особистісного та професійного рівня розвитку та ін. Складова ОП охоплює такі компоненти, як "Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система", «Педагогічна (асистентська) практика», «Педагогіка і психологія вищої школи», «Забезпечення якості у системі вищої освіти», програмні результати яких безпосередньо спрямовані на формування необхідних для викладацької діяльності компетентностей. Проходження педагогічної практики здійснюється у порядку, визначеному «Положенням про педагогічну (асистентську) практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://drive.google.com/file/d/1DVG2EPvYmPSgZaDQZtbm8wrAXBHlok9v/view> відповідно до якого загальний обсяг педагогічної практики складає 4 кредити ЄКТС (120 годин).

Завдяки проходженню педагогічної практики аспіранти набувають досвід викладання у закладах вищої освіти, організації навчального процесу та науково-методичної роботи, обробки та інтерпретації одержаних результатів.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Теми наукових досліджень аспірантів дотичні напрямом досліджень наукових керівників. Наприклад, одним із основних напрямів наукового дослідження доц. О. В. Щербанюк є аналіз правового статусу Конституційного Суду України, механізму звернення та розгляду конституційної скарги в Україні, що відображається в її публікаціях (Problems of Implementation of the Constitutional Complaint in Ukraine and Ways to Resolve them. Journal of Advanced Research in Law and Economics. 2020. v. 11. n. 2; Constitutional identity in the argumentation of decisions of constitutional courts. Constitutional and legal academic studies. 2020, Issue 3). Відповідно, теми досліджень її аспірантів є дотичними до вищезгаданих напрямів: асп. Бзова Л. Г. працює над темою «Принцип обґрунтованості рішень Конституційного Суду України»; асп. Крушніцька О. В. – над темою «Конституційне право на професійну правничу допомогу»; асп. Вольська І. В. – «Процесуальна компетенція суб'єктів розгляду справи Конституційного Суду України», асп. Мойсей Г. Г. – «Судовий захист гідності людини Конституційним Судом України та конституційними судами в країнах Європейського Союзу».

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Аспіранти, які навчаються за ОП, мають достатньо можливостей для проведення та апробації результатів власних наукових досліджень. Йдеться про: (1) з метою сприяння науково-дослідній діяльності аспірантів, збереження і розвитку інтелектуального потенціалу університету функціонує Рада молодих учених <http://cys.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>. На факультеті функціонує Рада молодих вчених юридичного факультету; (2) аспірантам забезпечується доступ до науково-метричних баз та реферативної бази даних SCOPUS, інших баз даних з локальної мережі Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/02infres/07purch_db); (3) проводяться всеукраїнські та міжнародні наукові/практичні конференції (круглі столи, форуми, семінари тощо) факультетом <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/phd/Naukovi-zakhody-aspirantiv.pdf>; (4) забезпечується можливість публікувати результати досліджень у тематичному виданні «Ерліхівський журнал» <http://ehrlichjournal.chnu.edu.ua/index.php?journal=ehrlichjournal>; (5) участь у діяльності структурних підрозділів факультету (Юридичної клініки, Лабораторії медіації, Лабораторії прав людини та ін.)

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Університет забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ» (http://interof.chnu.edu.ua/res//interof/Academic%20Mobility_2019.pdf). Аспіранти ОП мають можливість брати участь у: програмах академічної мобільності «Erasmus+» та міжнародних літніх школах.

Аспіранти долучаються до міжнародної академічної спільноти через реєстрацію на порталах ORCID, ResearcherID,

Google Scholar, проходили наукове стажування за кордоном (асп. Воробець Х. М., Солодан К. В., Юрійчук І. В. – в Люблінському Католицькому університеті ім. Яна Павла II (Польща); асп. Юрійчук І. В. – в Католицькому університеті Сан Антоніо (Іспанія) та в Університеті TURIBA (Латвія); асп. І. Юрійчук, Г. Мойсей – в Нідерландській академії бізнесу (м. Бреда, Нідерланди).

Аспіранти беруть участь у складі робочих груп з розробки грантових проєктів (асп. І. Юрійчук, Г. Мойсей, Л. Костя увійшли до складу робочої групи грантового проєкту Mediation: Training and Society Transformation (Erasmus+ KA2)».

Аспіранти долучені до організації та проведенні на базі юридичного факультету наукових заходів, зокрема були слухачами запрошених лекторів (Рой Гонас (США), Райнер Веде (Німеччина), Андерс Леопольд (Німеччина), Корнелія Вьольк (Німеччина), Еміль В. Пливачевський (Польща), Мавгожата Фушара (Польща) та ін).

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів працюють над виконанням НДР відповідної кафедри факультету, в результаті цього публікують свої наукові дослідження в наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (проф. Пацурківський П.С., доц. Гаврилюк Р.О., доц. Заморська Л.І., доц. Савчук С.В.), а також у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection (доц. Гураленко Н.А., доц. Щербанюк О.В., проф. Меленко С.Г., доц. Жаровська Г.П.)

Наукові керівники аспірантів працюють в складі робочих груп грантових проєктів (проф. Пацурківський П. С., доц.Гаврилюк Р. О. входять до складу робочої групи грантового проєкту «Mediation: training and society transformation», що реалізується за програмою ЄС ERASMUS+KA2, та грантового Проєкту USAID «Трансформація фінансового сектору», який фінансується Агентством США з міжнародного розвитку, та виконується компанією ДАІ GLOBAL LLC; доц. Щербанюк О. В. входить до складу проєкту Пряшівського університету (Словаччина), в рамках якого підготовлено дослідження «Проєкт зі зміцнення та захисту прав дітей в Україні та Європі. Європейські стандарти захисту прав дітей», грантового проєкту USAID в рамках проєкту «Права людини в дії», який виконувався Українською Гельсінською спілкою з прав людини, в рамках якого підготовлено «Базове дослідження із застосування правосуддя перехідного періоду в Україні».

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Академічна доброчесність регламентується Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view, Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1EzVsehqERCEzXJwWe-rz6_eTUFUBGv40/view, Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJlI2ot4UeSq2_BSgadrPl_/view, Морально-етичний мінімумом професорсько-викладацького складу, студентів, інших працівників та адміністрації юридичного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича.

Всі дисертації та наукові статті проходять перевірку антиплагіатним програмним забезпеченням UNICHECK. Більшість видавців, які публікують дослідження аспірантів та наукових керівників, проводять власні заходи із перевірки текстів на оригінальність.

За результатами проведеного опитування, абсолютна більшість здобувачів вищої освіти вважають себе поінформованими про принципи академічної доброчесності та наслідки їх порушення – 100 % <https://law.chnu.edu.ua/phd/>

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У випадку виявлення обставин, які б свідчили про порушення академічної доброчесності науковими керівниками вживаються заходи, передбачені законодавством. Відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту», у разі порушення правил академічної доброчесності науковий керівник може бути позбавлений присудженого наукового ступеня чи вченого звання, що призведе до втрати ним можливості здійснювати наукове керівництво над аспірантами чи здобувачами.

З метою виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності, проводиться перевірка наукових праць керівників на наявність академічного плагіату у сервісах платформи «Unichек».

Протягом реалізації ОП порушення правил академічної доброчесності науковими керівниками виявлено не було.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильними сторонами ОП є: має чітко поставлену мету, що відповідає стратегії ЗВО; наявні достатні умови для якісної підготовки здобувачів вищої освіти (наукове керівництво аспірантами проводиться досвідченими науково-педагогічними працівниками юридичного факультету); налагоджено ефективну та плідну міжнародну співпрацю, яка відобразилась в організації та проведенні на юридичному факультеті наукових заходів за участі іноземних

вчених та юристів-практиків; залучення аспірантів до міжнародних програм та грантових проєктів; Серед слабких сторін ОП є: відсутність участі аспірантів у програмах академічної мобільності «Erasmus+», відсутність в здобувачів вищої освіти публікацій у виданнях, що індексуються у науково-метричних базах Scopus та Web of Science Core Collection.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Впродовж трьох років планується: ще більше посилити наукову співпрацю (в тому числі й міжнародну), зокрема через створення умов для підготовки заявок і реалізації спільних наукових проєктів; продовжити активізацію роботи аспірантів в напрямі організації та проведення наукових заходів; за участі роботодавців періодично переглядати зміст навчальних програм дисциплін, з метою здобуття більш глибоких та систематизованих знань та умінь у межах індивідуальної освітньої траєкторії; впровадити у навчальний процес вибіркові дисципліни з іноземною мовою викладання. Для реалізації цих перспектив планується: організація міжнародних конференцій на базі факультету; підписання міжнародних угод із іноземними ЗВО про співпрацю; розширення переліку вибіркових дисциплін для аспірантів; зміцнення матеріально-технічної бази.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Петришин Роман Іванович

Дата: 07.04.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Філософія та методологія науки	навчальна дисципліна	<i>Силабус_Філософія та методологія науки.pdf</i>	WxDI7bcgnm+rbcuI T7JVXadDPt7mHvU qej8NUGM55nY=	Аудіосистема Microlab PRO3, 2014; Комп'ютер (AMD Athlon II X2 270/Asus M5A78L – M LX3\4Gb\HDD500Gb\PCI-Ex Asus Radeon HD 6670\Asus Vento TA 8C2 450W\монітор\клавіатура\миша\килимок) Проектор BenQ MS506 (DLP, 3200 Lt, SVGA) джерело світла лампа розжарювання, яскравість 3200 ANSI люмен, рівень контрасту 13000:1, розд. здатність від VGA (640x480) до UXGA (1600x1200), відео вихід VGA, 2017 Проекційний настінний моторизований екран Elit Screens 150 (VMAX150XWH2), 2014 екран Lux підвісний моторизований, 4:3, 150", (3,0x2,2м), 2019
Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування	навчальна дисципліна	<i>Силабус_Академічне письмо і риторика іншомовного спілкування.pdf</i>	g69m36m7lUt7CeuC WddYe+CZsFMoxLp sFZIKvTXtm8=	Аудіосистема Microlab PRO3, 2014; Комп'ютер (AMD Athlon II X2 270/Asus M5A78L – M LX3\4Gb\HDD500Gb\PCI-Ex Asus Radeon HD 6670\Asus Vento TA 8C2 450W\монітор\клавіатура\миша\килимок) Проектор BenQ MS506 (DLP, 3200 Lt, SVGA) джерело світла лампа розжарювання, яскравість 3200 ANSI люмен, рівень контрасту 13000:1, розд. здатність від VGA (640x480) до UXGA (1600x1200), відео вихід VGA, 2017 Проекційний настінний моторизований екран Elit Screens 150 (VMAX150XWH2), 2014 екран Lux підвісний моторизований, 4:3, 150", (3,0x2,2м), 2019
Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система	навчальна дисципліна	<i>Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система.pdf</i>	pcZm5mKaG9XCaaF DsjSglXR4CRlvDzon oNnMQ9tZNPA=	Аудіосистема Microlab PRO3, 2014; Комп'ютер (AMD Athlon II X2 270/Asus M5A78L – M LX3\4Gb\HDD500Gb\PCI-Ex Asus Radeon HD 6670\Asus Vento TA 8C2 450W\монітор\клавіатура\миша\килимок) Проектор BenQ MS506 (DLP, 3200 Lt, SVGA) джерело світла лампа розжарювання, яскравість 3200 ANSI люмен, рівень контрасту 13000:1, розд. здатність від VGA (640x480) до UXGA (1600x1200), відео вихід VGA, 2017 Проекційний настінний моторизований екран Elit Screens 150 (VMAX150XWH2), 2014 екран

				<i>Лух підвісний моторизований, 4:3, 150", (3,0x2,2м), 2019</i>
Методологія роботи над дисертацією доктора філософії	навчальна дисципліна	<i>Силабус_Методологія роботи над дисертацією доктора філософії.pdf</i>	Vq5ndYH5HjqIHjM4UZOSWUJMeAyMNTBQZ/iAx4pMLUg=	<i>Аудіосистема Microlab PRO3, 2014; Комп'ютер (AMD Athlon II X2 270/Asus M5A78L – M LX3\4Gb\HDD500Gb\PCI-Ex Asus Radeon HD 6670\Asus Vento TA 8C2 450W\монітор\клавіатура\миша\килимок) Проектор BenQ MS506 (DLP, 3200 Lt, SVGA) джерело світла лампа розжарювання, яскравість 3200 ANSI люмен, рівень контрасту 13000:1, розд. здатність від VGA (640x480) до UXGA (1600x1200), відео вихід VGA, 2017 Проекційний настінний моторизований екран Elit Screens 150 (VMAХ150XWH2), 2014 екран Лух підвісний моторизований, 4:3, 150", (3,0x2,2м), 2019</i>
Педагогічна (асистентська) практика	практика	<i>Педагогічна (асистентська) практика.pdf</i>	E+IDBLcKktgEHWgRiX5S3qv6+xWUi44tutoRkUtmJYU=	

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
45093	Рупташ Ольга Василівна	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Філологічний факультет	Диплом спеціаліста, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2001, спеціальність: 030101 Філософія, Диплом доктора наук ДД 005075, виданий 15.12.2015, Диплом кандидата наук ДК 041301, виданий 14.06.2007	20	Філософія та методологія науки	1. Рупташ О., Радзіняк Т. Комунікативна раціональність трансдисциплінарних досліджень. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: Філософія. Вип. 813. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. С. 26–32. 2. Рупташ О. Трансдисциплінарність науки і філософії: від синтезу знань до комунікативних практик. Гуманітарно-наукове знання : горизонти комунікативістики : матеріали Міжн. наук. конференції (Чернівці, 4-5 жовтня 2019 р.). Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т, 2019. С.60–63. 3. Марчук М., Рупташ О. Комунікативні

витоки і творчі потенції постсекулярного мислення. Філософія науки, техніки й архітектури в гуманістичному вимірі : матеріали Всеукраїнської наукової конференції (м. Київ, 29–30 листопада 2019 року). К. : КНУБА, 2019. С.193–196.

4. Рупташ О. Потенціал університетів у формуванні соціально-економічного добробуту міста. Місто як простір формування і реалізації соціального капіталу: українські та польські візії : матеріали Міжн. наук.-практ. відео-конф. (Чернівці, 20-21 квітня 2018 р.). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. С. 253–257.

5. Рупташ О. Перспективи розвитку міста як науково-освітнього центру: міждисциплінарний аналіз. Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. №1-2 (29-30). С. 112–117.

6. Рачук С., Рупташ О. Чинники трансформації аксіосфери в інформаційну добу. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія : Філософія. Вип. 799. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2018. С. 20–27.

7. Рупташ О.В. Комунікативні аспекти дисциплінарної і постдисциплінарної науки. Гуманітарно-наукове знання: комунікативні засади : матеріали Міжн. наук. конф. (Чернівці, 6-7 жовтня 2017 р.). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. С. 172–175.

8. Рупташ О. В. Поняття смислу в гуманітарнонауковій парадигмі знання: монографія. Чернівці : ЧНУ, 2015. 334 с. Ліцензійні умови п.30 2 - 1. Рупташ О.

Перспективи розвитку міста як науково-освітнього центру: міждисциплінарний аналіз. Релігія та Соціум. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. №1-2 (29-30). С. 112–117.

2. Рачук С., Рупташ О. Чинники трансформації аксіосфери в інформаційну добу. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія : Філософія. Вип. 799. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2018. С. 20–27.

3. Рупташ О., Радзійняк Т. Комунікативна раціональність трансдисциплінарних досліджень. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія : Філософія. Вип. 813. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. С. 26–32.

3 – Рупташ О. В. Поняття смислу в гуманітарнонауковій парадигмі знання: монографія. Чернівці : ЧНУ, 2015. 334 с.

4 - Халай Інна Олегівна, канд. філос. наук. Тема дисертаційної роботи: «Антропокосмізм у проблемному полі філософії та методології науки». Дата захисту – 29 січня 2016 р. Отримала Диплом (ДК №035388) кандидата наук зі спеціальності «Філософія науки» та здобула науковий ступінь кандидата філософських наук (на підставі рішення Агестаційної колегії від 12 травня 2016 р.)

Ткачова Юлія Мірчеславівна, канд. філос. наук. Тема дисертаційної роботи: «Комунікативна природа гуманітарно-наукового знання». Дата захисту – 24 червня 2016 р. Отримала Диплом (ДК №038980) кандидата наук зі спеціальності «Філософія науки» та здобула науковий

ступінь кандидата філософських наук (на підставі рішення Атестаційної колегії від 29 вересня 2016 р.)
6 – 2020-2021 н.р.
«Новітня філософія науки»
8 – 3 2020 р. Керівник наукової теми кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича:
«Ціннісно-смысловий потенціал філософії і науки: пошук відповідей на виклики 21 століття» (номер державної реєстрації 0120U102712).
Керівник науково-дослідної роботи: «Формування стратегії розвитку м. Чернівці як освітньо-наукового центру: напрямки взаємодії університетів і органів самоврядування», який став переможцем конкурсу грантів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича для молодих вчених.
Проект отримав фінансування у розмірі 20 тис. грн. (Наказ № 242 від 10.10.2018 р.).
Член редколегії Наукового вісника Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича (Серія: Філософія), ISSN: 2519-8262. Збірник входить до переліку фахових видань МОН України (Наказ МОН України № 1604 від 22.12.2016 р.).
Член редколегії Релігія та Соціум. Міжнародний часопис. ISSN: 2224-0306. Збірник входить до переліку фахових видань МОН України (Наказ МОН України № 1604 від 22.12.2016 р.).
10 – 3 1 лютого 2017 р. – в. о. завідувача кафедри філософії філософсько-теологічного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича.
3 1 березня 2018 р. – 30 вересня 2020 р. – завідувач кафедри філософії

							<p>філософсько-теологічного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. З 1 жовтня 2020 р. – в.о. завідувача кафедри філософії та культурології філологічного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. З 22 грудня 2020 р. – завідувачка кафедри філософії та культурології філологічного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. (Наказ № 1399-к від 23.12.2020 р.) 11 – Член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій Д 76.051.08 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (спеціальності 09.00.09 – філософія науки і 09.00.11 – релігієзнавство). 17 – Безперервний, з 2001 р. 18 -Наукове консультування з філософії (2017, 2018, 2019) під час реалізації проекту «Філософська лабораторія»: Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка. Стислі висновки і узагальнення щодо тенденцій публічного філософування в Україні. Філософська думка. Український науково-теоретичний часопис. Філософія у публічному просторі. К. : Академперіодика НАН України, 2019. № 1. С. 48–49. Режим доступу: https://journal.philosophy.ua/article/nid7837</p>
148027	Матійчак Альона Анатоліївна	доцент, Основне місце роботи	Факультет іноземних мов	Диплом кандидата наук ДК 046436, виданий 21.05.2008, Атестація доцента 12ДЦ 022949, виданий	28	Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування	1.Matiychak A.A., Muradkhanian I.S., Cherska Zh.B. Communicative competence formation in teaching foreign languages to students-economists of management speciality

(on the basis of English and German). Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : Філологічні науки. Вип. 46. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. С. 196–199. (Index Copernicus).

2. Matiychak A.A. Reception frame of Iris Murdoch's critical studies. Питання літературознавства. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. Вип. 97. С. 162–174. (Index Copernicus).

3. Matiychak A.A. Polyvalence of the Cave Paradigm: Iris Murdoch's Reception. Питання літературознавства. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. Вип. 98. С. 317–329. (Index Copernicus).

4. Matiychak Aliona. Narrative Unreliability as a Literary Device and Reception Shift. Питання літературознавства. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. Вип. 99. С. 135–150. (Index Copernicus).

5. Matiychak A.A., Muradkhanyan I.S., Cherska Zh.B. Formation of foreign language competence in students of economic specialities. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. 2019, № 40. Т. 2. С. 56–60. (Index Copernicus).

6. Matiychak Aliona. Cognitive function of conceptual metaphors in "The Raw Shark Texts" by Steven Hall. Питання літературознавства. Чернівці : ЧНУ, 2019. Вип. 100. С. 58–71. (Index Copernicus).

Ліцензійні умови п.30 п. 2 –1. Матійчак А.А. Варіації біографічного жанру: життєпис Айріс Мердок. Питання літературознавства. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2015. Вип. 92. С. 99–116. (Index Copernicus) <http://pytlit.chnu.edu.ua/article/view/73444>

<http://oaji.net/articles/2016/4067-1483001547.pdf>
2. Матійчак А.А.
Культурологічний
конструкт у
сприйнятті
персоносфери
романних текстів
Айріс Мердок.
Питання
літературознавства.
Чернівці :
Чернівецький нац. ун-
т, 2016. Вип. 94. С.
123–140. (Index
Copernicus)
<http://pytlit.chnu.edu.ua/article/view/92077/87861>
3. Матійчак А.А.
Рецептивні зсуви та
ненадійний оповідач в
романі Сари Уотерс
«Маленький
незнайомець». Вісник
Харківського
національного
університету імені
В.Н. Каразіна. Серія :
Філологія. 2017. Вип.
76 С. 250–255. (Index
Copernicus)
http://www-philology.univer.kharkov.ua/nauka/e_books/Vi_snyk_76_2017.pdf
4. Matiychak A.A.,
Muradkhanyan I.S.,
Cherska Zh.B.
Communicative
competence formation
in teaching foreign
languages to students-
economists of
management speciality
(on the basis of English
and German). Наукові
праці Кам'янець-
Подільського
національного
університету імені
Івана Огієнка :
Філологічні науки.
Кам'янець-
Подільський :
Аксіома, 2018. Вип.
46. С. 196–199. (Index
Copernicus).
5. Matiychak A.A.
Reception frame of Iris
Murdoch's critical
studies. Питання
літературознавства:
науковий журнал.
Чернівці :
Чернівецький нац. ун-
т, 2018. Вип. 97. С.
162–174. (Index
Copernicus).
<http://pytlit.chnu.edu.ua/article/view/140112>
6. Matiychak A.A.
Polyvalence of the Cave
Paradigm: Iris
Murdoch's Reception.
Питання
літературознавства.
Чернівці :
Чернівецький нац. ун-
т, 2018. Вип. 98 С.

317–329. (Index Copernicus).
<http://pytlit.chnu.edu.ua/article/view/1547737>.
7. Matiychak Aliona. Narrative Unreliability as a Literary Device and Reception Shift. Питання літературознавства: науковий журнал. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. Вип. 99. С. 135–150. (Index Copernicus).
<http://pytlit.chnu.edu.ua/article/view/173590>
<https://doi.org/10.31861/pytlit2019.99.1358>.
8. Matiychak A.A., Muradkhanyan I.S., Cherska Zh.B. Formation of foreign language competence in students of economic specialities. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. 2019, № 40. Т. 2. С. 56–60. (Index Copernicus).
8. Matiychak A.A., Muradkhanyan I.S., Cherska Zh.B. Formation of foreign language competence in students of economic specialities. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. 2019, № 40. Т. 2. С. 56–60. (Index Copernicus).
9. Matiychak Aliona. Cognitive function of conceptual metaphors in “The Raw Shark Texts” by Steven Hall. Питання літературознавства. Чернівці : ЧНУ, 2019. Вип. 100. С. 58–71. (Index Copernicus).
3 – 1. Матійчак А.А. Зміна історичної проєкції у розумінні імперії як культурологічної категорії: сучасний британський літературний досвід. Імператив provincial : колективна монографія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2014. С. 166–175.
2. Матійчак А. А., Мурадханян І. С., Петренко О. Д. Professional English for Law Students = Професійна англійська мова для студентів-юристів: Юридичні системи України, США, Великобританії : навч. посіб. Чернівці : Друк

Арт, 2014. 256 с.
3. Матійчак А. А.,
Беленька Т. Л. English
for economists:
marketing, finance,
accounting and
auditing (Англійська
мова для економістів:
маркетинг, фінанси,
облік і аудит) : навч.
посіб. Чернівці: Друк
Арт, 2014. 228 с.
4. Матійчак А. А.,
Беленька Т. Л.,
Петренко О. Д.,
Мурадханян І. С.
Грамматика сучасної
англійської мови.
Практичний курс
(Present-Day English
Grammar. Practice
Manual) : підручник.
Чернівці : Друк Арт,
2017. 296 с.
5. Матійчак А. More
как парадигма:
Мердок vs Шекспир.
Homo Ludens w
Kulturze Europejskiej:
Szekspir i
Wspolczesnosc.
Colloquia Litteraria
Sedlcensia XXVII :
monografia.
Wydawnictwo Naukowe
IKR[i]BL. Siedlce,
2018. С. 233–245.
5 –1. Науково-
методичне
стажування у
Сучавському
університеті «Штефан
чел Маре» (м. Сучава,
Румунія) 14. 06. 2017
р. – 28. 06. 2017 р.
2. Науково-методичне
стажування у
Ясьському університеті
«Александру Іоан
Куза» (м. Ясси,
Румунія) 13. 06. 2019
р. – 27. 06. 2019 р.
3. Erasmus+
Programme у Ясьському
університеті
«Александру Іоан
Куза» (м. Ясси,
Румунія) 17. 06. 2019
р. – 18. 06. 2019 р.
4. За запрошенням
Центру мовних студій
Університету
центрального
Ланкаширу (м.
Престон,
Великобританія)
взяла участь у
міжнародному
дослідницькому
проекті з рецепції
літературних казок О.
Пушкіна в
англомовних країнах
(січень 2020р.).
7 –3 21 по 26 липня
2016 р. брала участь в
роботі експертної
фахової комісії МОН
України з англійської
мови щодо
запровадження

						<p>вступних випробувань під час вступу на основі ступеня бакалавра на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 081 «Право» з використанням організаційно-технологічних процесів проведення ЗНО.</p> <p>10 –1. Заступник завідувача кафедри, завідувач секції англійської мови. 1. Виконувала обов'язки завідувача кафедри (з 1.11.16 р. по 28.02.17 р., з 3.04.17 р. по 30.11.17 р.)</p> <p>16 – Міжнародний науковий семінар НОМО LUDENS В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ КУЛЬТУРІ (Седльце: Інститут регіональних культур і літературознавчих студій імені Франциска Карпінського, Польща, 20-21 жовтня 2016 р. 17 -28 років</p>
75606	Петренко Оксана Дмитрівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет іноземних мов	<p>Диплом кандидата наук ДК 040502, виданий 12.04.2007, Атестат доцента 12ДЦ 022957, виданий 18.02.2010</p>	28	<p>Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування</p> <p>1- Petrenko O., Skrypnyuk O, Kresina I, Dorohina Yu. , Civil Liability of Police Officers in France. Journal of Legal, Ethical and Regulatory, 2019. V (22). P. 2–8.</p> <p>2. Граматика сучасної англійської мови Практичний курс = Present-Day English Grammar. Practice Manual: підручник / А.А. Матійчак, Т.Л. Беленька, О.Д. Петренко, І.С. Мурадханян. Чернівці : Друк Арт, 2017. 296 с.</p> <p>Участь в конференціях і семінарах Участь в міжнародній практичній конференції в (м. Кьольц , 2015) Участь в міжнародній практичній конференції в (м. Кьольц , 2016) 2.Участь в міжнародній науковій конференції «Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні» (м. Чернівці, 2017) Oksana Petrenko Natalia Kolesnyk, Literary Onomastics: State of Knowledge and Prospects. The 4 th International Scientific</p>

						<p>Aleksandras Vangas' Conference « Onyms in space and space in onyms» 7-9. The Institute of Lithuanian Language. (Vilnus, November 2019).</p> <p>Стажування British Council в Україні в програмі English for Specific Purposes (ESP) National Curriculum for Universities 2016</p> <p>7. Член експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН</p> <p>Член комісії при проведенні акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів з напрямку підготовки 6.020303 «Філологія (Мова і література (німецька))» у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди січень 2018 р.</p> <p>10. - Виконання обов'язків в.о завідуючого кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу 2016-2017р.р.</p> <p>16 -Член Британська рада в Україні лютий, квітень 2016</p>	
122639	Кирилюк Наталія Василівна	Доцент, Основне місце роботи	Юридичний факультет	<p>Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2009, спеціальність: 060101 Правознавство, Диплом кандидата наук ДК 021606, виданий 16.05.2014</p>	7	Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система	<p>п 2 –1.</p> <p>1. Кирилюк Н.В. Становлення й розвиток принципу суверенної рівності держав у період переходу від класичного до сучасного міжнародного права. Юридичний бюлетень. 2020. № 13. С. 25–29.</p> <p>2. Кирилюк Н.В., Задорожна С.М., Маник А.З. Історія розвитку принципу суверенної рівності держав у період класичного міжнародного права. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 9. С. 248–253.</p> <p>3. Кирилюк Н.В., Задорожна С.М., Маник А.З. Загальні принципи в класичному міжнародному праві: від Вестфальського миру до ООН. Юридичний науковий журнал. 2020. № 4. С. 381–386.</p>

						<p>4. Кирилюк Н. В. Принцип суверенної рівності держав у період стародавнього світу та середніх віків. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 10 (284). С. 224–228.</p> <p>5. MALISKA, Marcos Augusto; KYRYLIUK, Nataliia. Eugen Ehrlich's notion about justice and concepts of justice in Brazil and Ukraine. RBSD – Revista Brasileira de Sociologia do Direito, 2016. V. 3. П. 3. Р. 96–113.</p> <p>5 – Участь у міжнародному проєкті Erasmus Mundus та стажування в університеті Саленто, м. Леч-че, Італія (30.09.14 р. – 26.07.15 р.)</p> <p>Участь у міжнародному проєкті Erasmus + та стажування в університеті Валенсії, м. Валенсія, Іспанія (02.03.2019 р. – 12.03.2019 р.)</p> <p>6 – Викладання дисципліни «International grant system» англійською мовою.</p> <p>16 – Членкиня Української асоціації міжнародного права.</p> <p>18 -Консультавання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, неприбуткових організацій в рамках членства в громадській організації «Центр інновацій та транскордонного співробітництва» з 2017 р. (http://centritc.com.ua/). Зокрема, надала ряд консультацій органам місцевого самоврядування Чернівецької області, громадським організаціям Чернівецька обласна організація «Комітет виборців», Вижницькому офісу мережі правового розвитку «ЦЕНТР ПРАВОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА КОНСУЛЬТАЦІЇ»</p> <p>Сертифікат знання іноземної мови (англійська) Artis від 31.05.2016 р. (рівень С1)</p>
--	--	--	--	--	--	--

170633	Пацурківський Петро Станіславович	Декан, Професор кафедри публічного права юридичного факультету ЧНУ ім. Ю.Федьковича, Основне місце роботи	Юридичний факультет	Диплом доктора наук ДД 00389, виданий 09.12.1998, Диплом кандидата наук ИТ 005758, виданий 18.09.1981, Атестат професора ПР \000530, виданий 26.06.2001	38	Методологія роботи над дисертацією доктора філософії	<ol style="list-style-type: none"> 1. Patsurkivskyy P. Post-soviet Conceptions of the System of Financial Law: Philosophic-methodological Analysis. Publications of the Masaryk University. Theoretical series, Edition Scientia: Juridica, File № 514 – Brno: Masaryk University, 2015. S. 144-160. 2. Пацурківський П.С. Сучасні проблеми право пізнання : навч. посібник: Рута, 2000, 340с. 3. Пацурківський П.С. Проблеми теорії фінансового права. Чернівці: ЧДУ, 1998. 276с. 4. Пацурківський П.С. Правові засади фінансової діяльності держави: проблеми методології. Чернівці: ЧДУ, 1997. 244 с. 5. Пацурківський П.С. Філософсько-методологічні виклики науки фінансового права. Право України. 2014. №2. С. 272-283. 6. Patsurkivskyy P., Havrylyuk R. Legal Regulation of Taxation in The Swiss Confederation. European Journal of Law and Public Administration. 2018. Vol.e 5, Issue 1. P.81-93. 7. Petro PATSURKIVSKYY, Viktoria RARYTSKA. LEGAL CONCEPT OF THE FISCAL STATE. European Journal of Law and Public Administration. 2019. vol. 6, №o 2. P. 123-137. 8. Пацурківський П. Начала фінансового права: постановка проблеми. Право України. 2006. №6. С. 25-32. 9. Пацурківський П. Пострадянська теорія бюджетного права: полемічні нотатки . Право України. 2007. №3. С. 103-110. 10. Пацурківський П. Критерій правового начала – принцип формальної рівності суб'єктів правовідносин і пострадянське фінансове. Право України. 2008. №1. С. 10-16. 11. Пацурківський П. Світоглядні проблеми
--------	-----------------------------------	---	---------------------	---	----	--	--

науки фінансового права. Право України. 2010. №1. С. 52-61.

12. Пацурківський П. Філософсько-методологічні виклики науки фінансового права. Право України. 2014. №2. С. 272-281.

13. Пацурківський П., Гаврилюк Р. Спонтанність права: кроки за горизонт. Право України. 2016. №6. С. 101-111.

14. Пацурківський П., Гаврилюк Р. Спонтанність права: кроки за горизонт. Право України. 2016. №5. С. 101-112.

15. Пацурківський П.С., Гаврилюк Р.О. Алгебра верховенства права, або Буттєвий устрій людського світу. Право України. 2017. №3. С. 112-125.

16. Пацурківський П., Гаврилюк Р. Ціннісні виклики українській юридичній (правничій) освіті світу. Право України. 2017. №10. С. 38-55

17. Пацурківський П., Савкіна О., Податково-правова доктрина України: між Скільою етатизму і Харібдою людиноцентризму. Право України. 2017. №9. С.192 - 204.

18. Пацурківський П. Бартусяк П. Правові властивості інфляції. Право України. 2017. №12. С. 184-194

19. Пацурківський П.С., Гаврилюк Р.О. Людська гідність як основоположна конституційна цінність: загальноєвропейський та український контексти. Публічне право. 2018. С. 142 – 151.

20. Пацурківський П.С., Рарицька В.Б. Податково-правова природа Української держави. Право України. 2019. №9. С. 154-161.

21. Пацурківський П.С., Рарицька В.Б. Фіскально-правова природа української держави. Право України. 2019. №9. С.154-168.

22. Пацурківський П.С., Гаврилюк Р.О. Українська доктрина захисту прав споживачів фінансових послуг:

між Скільою етатизму і Харибадою людино центризму. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2020. №2. С. 116-124. 23. Пацурківський П., Гаврилюк Р. Людське право на медіацію. Право України. 2020. №7. – С. 212-229. Член робочої групи грантового проекту "Mediation: training and society transformation (Медіація: навчання та трансформація суспільства") (MEDIATS) за №599010-EPP-1-2018-1-NL-EPPKA2-SVNE-JP, який реалізується Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича за програмою ЄС ERASMUS+KA2 згідно грантової угоди за № 2018-3491/001-001 з Європейським Союзом;

5. Член робочої групи грантового Проекту USAID "Трансформація фінансового сектору», який фінансується Агентством США з міжнародного розвитку та виконується компанією DAI GLOBAL LLC. Учасник семінару-практикуму з використання методики зовнішньої незалежної оцінки процесів забезпечення якості юридичної освіти, розробленої відповідно до європейських стандартів та рекомендацій забезпечення якості в європейському просторі вищої освіти 30.05.2017-31.05.2017 м. Одеса.

7. Робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти

Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої освіти МОН:
член експертної ради зі спеціальності 6.060101 «Правознавство», 7.060101 «Правознавство», 8.060101 «Правознавство» .
Державна акредитаційна комісія України Міністерства освіти і науки України (2007-2012 рр.); член експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій з юридичних наук Вищої атестаційної комісії Міністерства освіти та науки України (2012-2016 рр.); член науково-методичної комісії №6 з бізнесу управління та права сектору вищої освіти. Науково-методична рада Міністерства освіти і науки України (з 2017р. по нинішній час).
Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня: Заверуха Ірина Богданівна, 1998 р., «Правове регулювання державного кредиту в Україні», кандидат юридичних наук 12.00. 07- адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право;
Чебан Вікторія Миколаївна, 1998 р., «Правові форми фінансової діяльності» кандидат юридичних наук, 12.00. 07- адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.
Горун Ольга Віталіївна, 1998 р. «Бюджетні права України», кандидат юридичних наук 12.00. 07- адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Костя Дмитро
Вікторович, 2012
р. «Правова природа
природо ресурсних
платежів», кандидат
юридичних наук
12.00. 07 -
адміністративне право
і процес; фінансове
право; інформаційне
право.
10. Організаційна
робота у закладах
освіти на посадах
керівника (заступника
керівника) закладу
освіти/інституту/факу
льтету/відділення
(наукової установи)/
філії/кафедри або
іншого
відповідального за
підготовку здобувачів
вищої освіти
підрозділу/відділу
(наукової
установи)/навчально-
методичного
управління
(відділу)/лабораторії/і
ншого навчально-
наукового
(інноваційного)
структурного
підрозділу/вченого
секретаря закладу
освіти (факультету,
інституту)/відповідаль
ного секретаря
приймальної комісії
та його заступника:
декан юридичного
факультету
Чернівецького
національного
університету імені
Ю.Федьковича
(травень 1991 р. по
січень 2021 р.)
11. Участь в атестації
наукових працівників
як офіційного
опонента або члена
постійної
спеціалізованої вченої
ради (не менше трьох
разових
спеціалізованих
вчених рад):
член спеціалізованої
вченої ради Д
26.001.04 по захисту
дисертацій на
здобуття наукового
ступеня доктора
юридичних наук у
Київському
національному
університеті імені
Тараса Шевченка (з
01.01.1999 р. по
31.03.2009 р.);
член спеціалізованої
вченої ради К
27.855.02 по захисту
дисертацій на
здобуття наукового
ступеня кандидата
юридичних наук у
Академії державної
податкової служби

України (з 17.05.2001 р. по 16.04.2006 р.); член спеціалізованої вченої ради К 35.140.02 по захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук ПВНЗ «Львівський університет бізнесу та права» (з 01.01.2009 р. по 31.12.2013 р.).

13. Наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій загальною кількістю три найменування:

Фінансове право : підручник / Алісов Є.О., Воронова Л.К., Кучерявенко М.П., Пацурківський П.С. та ін.; Керівник авт. колективу Л.К. Воронова. Х. : Консум, 1998. 496 с.

Пацурківський П.С. Сучасні проблеми право пізнання : навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2000. 340 с.

Пацурківський П.С., Гаврилюк Р.О. Верховенство права : програма обов'язкової навчальної дисципліни з підготовки магістра. Чернівці: Чернівецький нац.ун-т, 2016. 72 с.

15. Наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:

Дискусійні публікації з наукової та професійної тематики:

а) Пацурківський П., Гаврилюк Р. Ціннісні виклики українській юридичній (правничій) освіті. Право України. 2017. № 10. С. 38–55.

Пацурківський П., Савкіна О., Податково-правова доктрина України: між Скільою етатизму і Харібдою людиноцентризму. Право України. 2017. №9. С.192 –204.

						<p>Пацурківський П.С., Гаврилюк Р.О. Алгебра верховенства права, або Буттєвий устрій людського світу. Право України : Юридичний журнал. 2017. № 3. С. 112–125.</p> <p>Пацурківський П., Гаврилюк Р. Спонтанність права: кроки за горизонт. Право України. 2016. № 5. С. 101–112.</p> <p>б) Patsurkivskyy P., Havrylyuk R. Legal Regulation of Taxation in The Swiss Confederation. European Journal of Law and Public Administration. 2018. Volume 5, Issue 1. pp. 81-93.</p> <p>16. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: член Асоціації правників України.</p> <p>18. Наукове консультування установ, підприємств, організацій протягом не менше двох років: консультування ГО «Буковинський центр медіації».</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>ПРН 8.</i> Опрацювати, аналізувати, систематизувати великий обсяг даних</p>	☐	<p>Педагогічна (асистентська) практика</p>	<p>Виконання завдань робочої програми / силабусу практики</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль (перевірка виконання роботи) Підсумковий контроль: диференційований залік (захист практики).</p>
		<p>Філософія та методологія науки</p>	<p>Лекція (лекція-диспут, консультація, лекція-презентація) Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально-методичною, науковою літературою</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно»,</p>

			Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.	«незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, аналіз першоджерел, презентація есе, доповідей, дослідження та аналіз аналітичних довідок, висновків Підсумковий контроль - екзамен
<i>ПРН 9. Знати національне та європейське законодавство, зміст правового регулювання у різних галузях фахового спрямування та різних сферах діяльності</i>	☐	Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система	Лекції, семінарські заняття, оволодіння інноваційними методами викладання правничих дисциплін Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Підготовки мотиваційних листів, заявок, самопрезентацій та презентацій власних наукових пропозицій, комплексні вправи з практичної спроби використання інноваційних методик викладання, подання заявок на різноманітні стипендії передусім науково-дослідницького характеру та грантів для підтримки пошукових робіт-розвідок і грантів на наукові комплексні програми Підсумковий контроль - екзамен
		Педагогічна (асистентська) практика	Виконання завдань робочої програми / силабусу практики	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль (перевірка виконання роботи) Підсумковий контроль: диференційований залік (захист практики).
<i>ПРН 10. Проявляти гнучкість у прийнятті рішень в умовах обмеженості часу та ресурсі</i>	☐	Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система	Лекції, семінарські заняття, оволодіння інноваційними методами викладання правничих дисциплін Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Підготовки мотиваційних листів, заявок, самопрезентацій та презентацій власних наукових пропозицій, комплексні вправи з практичної спроби використання інноваційних методик викладання, подання заявок на різноманітні стипендії передусім науково-дослідницького характеру та грантів для підтримки пошукових робіт-розвідок і грантів на наукові комплексні програми

				Підсумковий контроль - екзамен
		Педагогічна (асистентська) практика	Виконання завдань робочої програми / силабусу практики	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») Поточний контроль (перевірка виконання роботи) Підсумковий контроль: диференційований залік (захист практики).
<i>ПРН 12. Знати практику оскарження заявок, проходження конкурсних процедур для відбору наукових проектів, судову практику за фаховим напрямом діяльності</i>	☐	Європейські станданти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система	Лекції, семінарські заняття, оволодіння інноваційними методами викладання правничих дисциплін Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») Поточний контроль Підготовки мотиваційних листів, заявок, самопрезентацій та презентацій власних наукових пропозицій, комплексні вправи з практичної спроби використання інноваційних методик викладання, подання заявок на різноманітні стипендії передусім науково- дослідницького характеру та грантів для підтримки пошукових робіт-розвідок і грантів на наукові комплексні програми Підсумковий контроль - екзамен
		Педагогічна (асистентська) практика	Виконання завдань робочої програми / силабусу практики	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») Поточний контроль (перевірка виконання роботи) Підсумковий контроль: диференційований залік (захист практики).
<i>ПРН 13. Використовувати практичний досвід прийняття виважених та обґрунтованих з точки зору добросовісності та права рішень як у стандартних, так й нестандартних ситуаціях</i>	☐	Методологія роботи над дисертацією доктора філософії	Лекція (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація) Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально- методичною, науковою літературою Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») Поточний контроль Індивідуальне та фронтальне усне опитування; бліц- опитування; письмові самостійні роботи (реферати,есе); ведення термінологічного словника; практичні, індивідуальні та самостійні завдання; вирішення творчих завдань;

				взаємоконтроль слухачів у парах і малих групах; самоконтроль, робота з науковою літературою, вирішення проблемних ситуацій та дослідницько-творчих завдань. Підсумковий контроль - екзамен.
		Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система	Лекції, семінарські заняття, оволодіння інноваційними методами викладання правничих дисциплін Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Підготовки мотиваційних листів, заявок, самопрезентацій та презентацій власних наукових пропозицій, комплексні вправи з практичної спроби використання інноваційних методик викладання, подання заявок на різноманітні стипендії передусім науково-дослідницького характеру та грантів для підтримки пошукових робіт-розвідок і грантів на наукові комплексні програми Підсумковий контроль - екзамен
		Педагогічна (асистентська) практика	Виконання завдань робочої програми / силабусу практики	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль (перевірка виконання роботи) Підсумковий контроль: диференційований залік (захист практики).
ПРН 7. Обирати та реалізовувати на практиці перспективні наукові співпраці для вибраного напрямку дослідження;	☐	Методологія роботи над дисертацією доктора філософії	Лекція (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація) Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально-методичною, науковою літературою Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Індивідуальне та фронтальне усне опитування, бліц-опитування; письмові самостійні роботи (реферати,есе); ведення термінологічного словника; практичні, індивідуальні та самостійні завдання; вирішення творчих завдань; взаємоконтроль слухачів у парах і малих групах; самоконтроль, робота з науковою літературою, вирішення проблемних ситуацій та дослідницько-творчих завдань. Підсумковий контроль - екзамен

		Педагогічна (асистентська) практика	Виконання завдань робочої програми / силябусу практики	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль (перевірка виконання роботи) Підсумковий контроль: диференційований залік (захист практики).
<p><i>ПРН 15. Демонструвати лідерські якості, комунікативні навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді професійної спільноти, дотримуючись при цьому принципів доброчесності та поваги</i></p>	☐	Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування	Практичні заняття, презентації з тем з наступним обговоренням Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, тести; реферати, есе; презентації та виступи на наукових заходах; індивідуальні та групові завдання, усне опитування; письмова контрольна робота по темі Підсумковий контроль - екзамен
		Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система	Лекції, семінарські заняття, оволодіння інноваційними методами викладання правничих дисциплін Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Підготовки мотиваційних листів, заявок, самопрезентацій та презентацій власних наукових пропозицій, комплексні вправи з практичної спроби використання інноваційних методик викладання, подання заявок на різноманітні стипендії передусім науково-дослідницького характеру та грантів для підтримки пошукових робіт-розвідок і грантів на наукові комплексні програми Підсумковий контроль - екзамен
		Педагогічна (асистентська) практика	Виконання завдань робочої програми / силябусу практики	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль (перевірка виконання роботи) Підсумковий контроль: диференційований залік (захист практики).
<p><i>ПРН 11. Оперувати основними поняттями й</i></p>	☐	Філософія та методологія науки	Лекція (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація)	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою

категоріями, методами та принципами в науковому дослідженні			Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально-методичною, науковою літературою Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.	ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, аналіз першоджерел, презентація есе, доповідей, дослідження та аналіз аналітичних довідок, висновків Підсумковий контроль - екзамен
		Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування	Практичні заняття, презентації з тем з наступним обговоренням Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Поточний контроль Усне опитування, тести; реферати, есе; презентації та виступи на наукових заходах; індивідуальні та групові завдання, усне опитування; письмова контрольна робота по темі Підсумковий контроль - екзамен
ПРН 14. Брати участь у роботі з розробки проектів CV мотиваційних листів, рекомендованих листів та проектних заявок, нормативних правових актів, підготовки експертних висновків про їх обґрунтованість та доцільність	☐	Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система	Лекції, семінарські заняття, оволодіння інноваційними методами викладання правничих дисциплін Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Підготовки мотиваційних листів, заявок, самопрезентацій та презентацій власних наукових пропозицій, комплексні вправи з практичної спроби використання інноваційних методик викладання, подання заявок на різноманітні стипендії передусім науково-дослідницького характеру та грантів для підтримки пошукових робіт-розвідок і грантів на наукові комплексні програми Підсумковий контроль - екзамен
		Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування	Практичні заняття, презентації з тем з наступним обговоренням Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, тести; реферати, есе; презентації та виступи на наукових заходах; індивідуальні та групові завдання, усне опитування; письмова контрольна робота по темі Підсумковий контроль - екзамен
ПРН 6. Використовувати інформацію з зарубіжних архівів, бібліотечних	☐	Філософія та методологія науки	Лекція (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація) Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально-методичною, науковою	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре»,

каталогів та найновіших IT-ресурсів, щоб локалізувати джерела і літературу, корисні для власного дослідження;			літературою Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.	«задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, аналіз першоджерел, презентація есе, доповідей, дослідження та аналіз аналітичних довідок, висновків Підсумковий контроль - екзамен
		Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування	Практичні заняття, презентації з тем з наступним обговоренням Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, тести; реферати, есе; презентації та виступи на наукових заходах; індивідуальні та групові завдання, усне опитування; письмова контрольна робота по темі Підсумковий контроль - екзамен
		Педагогічна (асистентська) практика	Виконання завдань робочої програми / силабусу практики	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль (перевірка виконання роботи) Підсумковий контроль: диференційований залік (захист практики).
ПРН 4. Здійснити завершене оригінальне дослідження, що базується на використанні сучасних методів у науковій роботі;	☐	Філософія та методологія науки	Лекція (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація) Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально-методичною, науковою літературою Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, аналіз першоджерел, презентація есе, доповідей, дослідження та аналіз аналітичних довідок, висновків Підсумковий контроль - екзамен
ПРН 5. Взаємодіяти інтелектуально з найновішими дослідженнями в спеціальній сфері дослідження;	☐	Методологія роботи над дисертацією доктора філософії	Лекція (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація) Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально-методичною, науковою літературою Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Індивідуальне та фронтальне усне опитування, бліц-опитування; письмові самостійні роботи (реферати, есе); ведення термінологічного словника; практичні, індивідуальні та самостійні завдання;

				<p>вирішення творчих завдань; взаємоконтроль слухачів у парах і малих групах; самоконтроль, робота з науковою літературою, вирішення проблемних ситуацій та дослідницько-творчих завдань. Підсумковий контроль - екзамен.</p>
		Філософія та методологія науки	<p>Лекція (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація) Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально-методичною, науковою літературою Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, аналіз першоджерел, презентація есе, доповідей, дослідження та аналіз аналітичних довідок, висновків Підсумковий контроль - екзамен</p>
		Педагогічна (асистентська) практика	<p>Виконання завдань робочої програми / силабусу практики</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль (перевірка виконання роботи) Підсумковий контроль: диференційований залік (захист практики).</p>
<p><i>ПРН 3. Об'єднувати (синтезувати) та обговорювати публікації в межах власної дослідницької проблематики та поза нею;</i></p>	☐	Філософія та методологія науки	<p>Лекція (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація) Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально-методичною, науковою літературою Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, аналіз першоджерел, презентація есе, доповідей, дослідження та аналіз аналітичних довідок, висновків Підсумковий контроль - екзамен</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, аналіз першоджерел, презентація есе, доповідей, дослідження та аналіз аналітичних довідок, висновків Підсумковий контроль - екзамен</p>
		Академічне письмо та риторика	<p>Практичні заняття, презентації з тем з</p>	<p>Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною</p>

		іншомовного спілкування	наступним обговоренням Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	(рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, тести; реферати, есе; презентації та виступи на наукових заходах; індивідуальні та групові завдання, усне опитування; письмова контрольна робота по темі Підсумковий контроль - екзамен
		Методологія роботи над дисертацією доктора філософії	Лекція (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація) Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально-методичною, науковою літературою Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Індивідуальне та фронтальне усне опитування, бліц-опитування; письмові самостійні роботи (реферати, есе); ведення термінологічного словника; практичні, індивідуальні та самостійні завдання; вирішення творчих завдань; взаємоконтроль слухачів у парах і малих групах; самоконтроль, робота з науковою літературою, вирішення проблемних ситуацій та дослідницько-творчих завдань. Підсумковий контроль - екзамен.
<p><i>ПРН 1. Набути універсальні навички дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження, застосовування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, концептуалізацію та реалізацію наукових проектів, управління науковими проектами, складення пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів, реєстрації прав інтелектуальної власності;</i></p>	☐	Філософія та методологія науки	Лекція (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація) Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально-методичною, науковою літературою Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, аналіз першоджерел, презентація есе, доповідей, дослідження та аналіз аналітичних довідок, висновків Підсумковий контроль - екзамен
		Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування	Практичні заняття, презентації з тем з наступним обговоренням Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, тести; реферати, есе; презентації та виступи на наукових заходах; індивідуальні та групові завдання, усне опитування; письмова контрольна робота по темі

				Підсумковий контроль - екзамен
		Методологія роботи над дисертацією доктора філософії	Лекція (лекція-диспут, консультація, дискусія, лекція-презентація) Семінарські заняття робота з джерелами, з навчально-методичною, науковою літературою Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Індивідуальне та фронтальне усне опитування, бліц-опитування; письмові самостійні роботи (реферати,есе). Підсумковий контроль - екзамен
<i>ПРН 2 Опанувати іноземну мову на рівні, достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової (творчої) діяльності іноземною мовою (англійською або іншою, відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних професійних, наукових та навчальних публікацій з відповідної тематики;</i>	☐	Європейські стандарти викладання правничих дисциплін та європейська академічна грантова система	Лекції, семінарські заняття, оволодіння інноваційними методами викладання правничих дисциплін Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Підготовки мотиваційних листів, заявок, самопрезентацій та презентацій власних наукових пропозицій, комплексні вправи з практичної спроби використання інноваційних методик викладання, подання заявок на різноманітні стипендії передусім науково-дослідницького характеру та грантів для підтримки пошукових робіт-розвідок і грантів на наукові комплексні програми Підсумковий контроль - екзамен
		Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування	Практичні заняття, презентації з тем з наступним обговоренням Самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни	Оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Поточний контроль Усне опитування, тести; реферати, есе; презентації та виступи на наукових заходах; індивідуальні та групові завдання, усне опитування; письмова контрольна робота по темі Підсумковий контроль - екзамен